Lietuvos Nacionalinė M. Mažvydo Biblioteka

Mūsų Pastogė

XVII metai — 1965 m. rugpiūčio 30 d. — Nr. 34 (851)

BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
"OUR HAVEN"

Registered at the G.P.O. Sydney for transmission by post as a Newspaper.

LEIDĖJAS: A.L.B. KRAŠTO VALDYBA
Redaktorius: Vincas Kazokas
13 Percy St., Bankstown, N.S.W. Tel.: 70-8395
Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.
Prenumerata: metams £4.0.0, pusei metų — £2.0.0, trims mėnesiams £1.0.0. N. Zelandijoje ir Anglijoje kaina ta pati. Kituose kraštuose metams £5.0.0. Atskiro numerio kaina 2 šil.
Prenumerata adresuojama: MŪSŲ PASTOGĖ, Box 4558, G.P.O. Sydney, N.S.W.
Administracijos tel.: 649-9062.
Skelbimai:
1 colis per 1 skiltį 12/-, bendruomeniniai 10/-.
Už skelbimų turinį neatsakoma.

LIETUVIAIS TURIME IR BŪT!

Prieš akis Tautos šventė, kurios nė vienais metais nepaleidžiame kukliau ar iškilmingiau nepaminėję. Daugelio minėjimų programose dedamas istorinis tautos pagrindas, iš kur ir išvestinė šios šventės kilmė. Atsigręždami į tautos praeitį tarsi iekome pateisinimo Tautos himno žodžiams — "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia".

Tačiau tautos praeitis ir dabartinė jos realybė yra ne kokie du skirtingi tautos komponentai, bet abu sudaro vieną organišką visumą, ką ir vadiname tauta. Juk tauta ir grindžia savo egzistenciją sava kultūra, savais žmonėmis ir sava istorija.

Dažnu atveju mūsų žvilgsnis tiek paskęsta praeitin, kad tik ją vieną tematome išleisdami iš akių mūsų dabarties uždavinius. Tai yra tas pats kaip ir su gyvu žmogum, kuris besižavėdamas savo nuveiktais darbais užmirštų, kad ir dabar reikia dirbti ir valgyti nekalbant jau, kad ir pats rytojus reikalingas nemažesnio dėmesio, kaip ir ši diena. Tai, ką mes šiandie atliekame, rytoj pasidarys tautos istorijos tąsa, ką planuojame, ir ko siekiame, yra tautos ateities garantija.

Gal būt vienintėlė sąlyga tautos tęstinumui garantuoti yra jos narių tautinis sąmoningumas. Kol šitas sąmoningumas tautoje ir atskiruose jos nariuose, nesvarbu, kur jie būtų ir tarp kokių žmonių maišytųsi, bus gyvas, visa kita vyks savaime. Tik tiems, kuriems visai nerūpi, kas jie esą ir pasitenkina savo kasdieniška buitimi, tokiais tauta savo egzistencijos negrindžia.

Tokiu būdu Tautos Šventė mumyse tebūna tautinio sąmoningumo akcentavimas. Ypač šis sąmoningumas būtinas mums, gyvenantiems toli nuo tautos šaltinių, kur kasdien mūsų sąmoningumą blėsina ir skalauja svetimybių vandenys. Dažnai juk net ir anksčiau buvusį karštą patriotą svetimoji aplinka, jeigu jis nekovoja už savo tautinį veidą, taip stipriai paveikia, kad jis pasidaro ilgainiui apatiškas ir pasitenkina vien tik savo beveide būtimi. Bet gi pasižiūrėjus į žmoniją mes vistiek turime sutikti, kad šiuo metu nėra neįvardintų žmonių, bet kiekvienas jų priklauso kuriai nors tautai. Kapituliacija savai tautai yra tuo pačiu perėjimas kitos tautos tarnyboje, o savosios išdavimas. Būtų visa tai lengva pateisinti, jeigu kokia nors tauta žemėje turėtų daugiau teisių egzistuoti ir būtų pranašesnė savo prigimtimi arba dvasinėmis galiomis. Tiesa, yra fiziškai galingų tautų, kurios gali pavergti, netgi sunaikinti už save fiziškai silpnesnes, bet jos jokiu būdu tuo nepasirodo kultūriškai pranašesnės. Greičiau tik pabrėžia tokiu aktu savo barbariškumo pradus.

Kaip tautos vienodai turi teisę egzistuoti, lygiai jos turi tokią pat teisę ir nepriklausomai gyventi bei savo kultūrą vystyti. Juokingai skamba kai kurių mūsų veikėjų ir politikų pastangos "įrodyti pasauliui, kad lietuvių tauta savo kultūra, savo politiniu subrendimu užsitarnauja teisę į nepriklausomybę", tarsi toji nepriklausomumo teisė nebūtų pačiame žmoguje ar tautoje, o tebūtų tik kažkieno malonė, kurią reikia išsipirkti pristatant subrendimo įrodymus. Kaip žmogus turi kasdien kovoti už savo gyvybinę egzistenciją, už duoną ir erdvę, lygiai tuo pačiu kovos principu kovoja ir laikosi tautos.

Sąmoninga tauta nelaukia, kol tokie pristatyti įrodymai bus svarstyti ir sprendžiami. Visose sąlygose ji kovoja ir pati stengiasi išsilaikyti žinodama tik vieną principą — mes gyvename ir kuriame ta pačia teise, kaip ir visi kiti. Mes nelaikome savęs pranašesniais už kitus, bet lygiai ir nenuvertiname savęs prieš kitus. Tik jausdamiesi lygiateisiais su kitais, mes įvertinsime savo tautinį pradą ir stiprinsime savo tautinį sąmoningumą. O būdami sąmoningais lietuviais mes atsispirsime ir išsilaikysime visose aplinkybėse.

Tad Tautos Šventės proga bent minėjimuose tebūna ypač pabrėžiamas šis lietuvio tautinio sąmoningumo jausmas, kad mes nesame beveidžiai žmonės, o galime didžiuotis lietuviais esą.

(v.k.)

Amrikoje išrastas specialus žiūronas, pro kurį galima naktį matyti taikinius už kelių šimtų metrų. Šis prietaisas įvedamas U.S.A. kariuomenėje.

MALONI SUKAKTIS

"DŽIŪGO" TUNTUI 15-KA METŲ

Australijos Lietuvių Skautų Sąjungos Melbourno "Džiūgo" Tuntas šiais metais švenčia 15-kos metų gyvavimo ir veiklos sukaktį. Šioji sukaktis yra neapsakomos vertės nuveiktas lietuviškojo jaunimo auklėjimasis darbas, ko pasekoje šiandien turime visą eilę susipratusių jaunų tautiečių. Tenka tik prisiminti skautų įstatus ir kiekvienam bus aišku, kad vaikystėje praleisti metai laikantis šių įstatų palieka gilius pėdsakus visam gyvenimui, nes šie įstatai padeda formuoti jaunuolio charakterį. Per skautavimą jaunuolis stiprina socialinį bendravimą, nes visas skautavimas pagrįstas grupiniu veikimu, kur kiekvienas mokinamas paklusti vadovo reikalavimams ir tuo pačiu kiekvienas ruošiamas būti vadovu.

Džiugu pabrėžti, kad ir šiandien Melbourno "Džiūgo" Tuntas yra viena iš skaitlingiausių Melbourno jaunimo organizacijų ir savo sąrašuose turi virš šimto jaunuolių, gyvenančių pagal duotąją skautišką priesaiką. Kiekvienais metais, apie šimtas "Džiūgo" Tunto skautų dalyvauja ar tai Tunto, ar tai Rajoninėse skautų stovyklose. Metų laikotarpy vis bėga į skilčių, draugovių bei tunto sueigas ir semiasi naujų žinių, ieško naujų draugų ir susipažįsta vis su naujomis vietovėmis.

Vis daugiau pradedama bendrauti su australų ir kitų tautybių skautais ir net išdristama stoti į viešas varžybas. Su malonumu tenka konstatuoti, kad mūsų skautai lietuviškam vardui gėdos dar nėra padarę (laimėtos Melbourno Distrikto skautų plaukymo varžybos, laimėta trečia vieta to paties distrikto pirmosios pagelbos konkurse).

Penkiolika metų yra ilgas laikotarpis ir verta tokio ilgo laikotarpio gražią veiklą iškilmingiau paminėti. Manau, kad ne tik patys skautai ir jų tėveliai bei artimieji, bet ir visa Melbourno lietuviškoji visuomenė turėtų prisidėti prie šio gražaus jubiliejinio minėjimo organizavimo, nes nuo šios jaunimo organizacijos tolimesnio aktyvumo priklausys ir mūsų jaunimo tautinis atsparumas ir susiklausymas.

Kiek žinoma, rugsėjo 11 d. (šeštadienį), 5 val. p. p., Karmelitų salėje Middle Parke, Melb. liet. skautų "Džiūgo" Tuntas rengia iškilmingą 15-kos metų jubiliejinį minėjimą, į kurį kviečia visus tautiečius skaitlingai atsilankyti, nes norima ne tik parodyti, ką skautai moka ir gali, bet norima arčiau pabendrauti su tautiečiais ir gauti jų pritarimą tolimesnei skautiškai veiklai.

Kviečiu visus skaitlingai dalyvauti šitame "Džiūgo" Tunto parengime ir parodyti, kad nesame abejingi, bet nuoširdžiai remiame šį gražų mūsų jaunimo auklėjamąjį darbą.

Elbe

Įvykiai pasaulyje

TREMIA DIPLOMATUS

Rusai iš Maskvos ištrėmė anglų ambasados II-jį sekretorių apkaltindami jį priešsovietine veikla. Anglai tuo atsilygindami iš Londono ištrėmė sovietų ambasados antrąjį sekretorių kaltindami jį šnipinėjimu.

VOKIEČIŲ SPAUDA APIE PABALTIEČIŲ SUVAŽIAVIMUS

Vasario 16 Gimnazijos sodyboje rugpiūčio 1 — 8 d. d. įvykusią 12-ją Studijų Savaitę paminėjo vokiečių spauda. "Darmstaedter Tagblatt" ir kt. miestų dienraščiai paminėjo Stud. Savaitę ir jai baigiantis į Vokietijos lietuvių suvažiavimą iš visur atvykusius 700 — 800 lietuvių. Ta proga priminta Vasario 16 Gimnazija, jos paskirtis, nurodyta, kad apie 10.000 lietuvių pokario metais įsikūrė Vokietijoje.

Vokiečių laikraščiai plačiai paminėjo liepos 31 — rugp. 1 d. Osnabrūck mieste įvykusį latvių "Dauguvos Vanagų" Europos sąskrydį. Jį sveikino vokiečių valdžios atstovai. Programoje buvo latvių tautinės muzikos koncertas. Latvių veikėjai iš Anglijos ir Švedijos kalbėjo apie latvių išeivių, emigracijos uždavinius.

15 METŲ ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Rugpiūčio 8 d. Argentinos Lietuvių Bendruomenė paminėjo savo 15 m. įsisteigimo sukaktį. Ta proga Buenos Aires įvyko sukaktuvinis minėjimas — iškilmingas aktas, meninė dalis (suvaidintas J. Derenčiaus 3 veiksmų veikalas "Knygnešio duktė").

(E)

— ★ —

Vietnamo kare išaiškinta, kad komunistų daliniams vadovauja komun. Kinijos karininkai ir kautynėse užmuštųjų tarpe atrandama ir baltųjų, spėjama, rusų. Visi jie aprengti šiaurės Vietnamo karių uniformomis.

LIBERALAI PRIEŠ KOMUNISTUS

Australijos liberalų partija ruošiasi išleisti Baltąją Knygą apie komunistus ir kraštui pragaištingą veiklą. Paskutiniu laiku, ypač po uosto darbininkų streiko, Australijoje paaštrėjo nusistatymas prieš komunizmą. Jau buvo minėta, kad Australijos atsargos karių organizacija, kuri yra viena iš stipriausių ir drausmingiausių šiame krašte, savo kongrese nutarė reikalauti, kad komunistų partija Australijoje būtų uždaryta.

— ★ —

Papildydama jau kovojantį batalijoną Australija numato greitu laiku į Vietnamą pasiųsti dar 350 karių. Taip pat artimiausioje ateityje numatoma Australijoje padidinti naujokų į kariuomenę kvotą.

KONGRESO REIKALAIS

KALĖDINIAI ATVIRUKAI

Konkurso terminui pasibaigus ir C.K. nesusilaukus pakankamai projektų, nutarta šiais metais lietuviškų Kalėdinių atvirukų neišleisti. Ta pačia proga C.K. dėkoja jauniems menininkams Elenai Zdanavičiūtei (Melb.) ir Alekui Liubanskiui (Sydney) už savo projektų prisiuntimą. Taipogi dėkojame dail. V. Ratui už sutikimą šiam konkursui teisėjauti.

1000 AGENTŲ SEKA VAKARŲ TURISTUS

Kaip paskelbė Londono dienraščio "Sunday Telegraph" Maskvos korespondentas, tūkstančiui sovietinių agentų tenka sekti į Sovietiją atvykusius Vakarų kraštų turistus. Be to, į sekėjų skaičių įeina ir įvairūs patikėtiniai ir jų tarpe nemaža menininkų, mokslininkų bei kitų intelektualų. Pagaliau, KGB (Valst. Saugumo Įstaigos) agentų tinklą dar papildo 25 parinkti užsieniečiai — tai daugiausia įvairių kelionių biurų savininkai ar tarnautojai. Sustiprintas užsieniečių sekimas vykdomas lygiagrečiai su sovietų "Inturisto" planų plėtimu. Ligi 1968 m. numatoma pastatyti 70 viešbučių, 40 motelių ir 20 campingo vietų. Užsienio turistų skaičius 1964 m. buvo pasiekęs vieną milijoną asmenų ir tikimasi, kad 1968 m. jis pakilsiąs dvigubai. Vakarų turistus seką turį keletą uždavinių: suverbuoti galimus agentus, apsaugoti sovietinius piliečius nuo galimo "užkrėtimo Vakarų bacilomis", pagaliau, tiems turistams norima suteikti kiek galima teigiamą Sovietų Sąjungos vaizdą.

(E)

KONGRESAS AUSTRALIJOJ

Centriniam Komitetui išsiuntinėjus atsišaukimus įvairioms jaunimo organizacijoms Australijos jaunimo kongreso reikalu, gauta 8 raštiški atsakymai. Kongresui pritarta; siūlytom datom (3-8 d. sausio) vienas atsiliepimas buvo prieš, septyni už.

Nutarta Australijos Lietuvių jaunimo kongresą šaukti 1966 m. sausio mėn. 3-8 d.d., Sydney. Programa bus sustatyta ir paskelbta vėliau.

AUKOS

Daugelis tautiečių teiraujasi kada bus pradedami aukų rinkimai. Netrukus C.K. paskelbs vajaus datą. Tačiau, kas gali ir dabar paaukoti, mielai kviečiami pinigus siųsti komiteto adresu (Box E6, St. James, N.S.W.), arba įduoti bet kuriam C.K. nariui Visom aukom bus išduodami pakvitavimai. Stambesnės aukos bus paskelbtos spaudoje. Bankstown Kultūros Taryba jau aukoja iš anksto Tautos Šventės minėjimo — vakaro pelną Jaunimo Kongresui.

AMERIKOS ASTRONAUTAI — ŠNIPAI?

Maskva apkaltino dabar aplink žemę skraidančius 8 dienų laikotarpiui astronautus šnipinėjimu. Esą, jie per tą laiką praskris 11 kartų virš Kubos, 16 kartų virš Vietnamo ir 40 kartų virš komunistinės Kinijos. Sovietai teigia, kad astronautai aprūpinti galingom kamerom, galinčiom fotografuoti miestus, geležinkelius, laivus, uostus ir kt.

— ★ —

Australijos kontroliuojamoje Naujojoje Gvinėjoje uždrausta visiems gyventojams be vyriausybės leidimo lošti kortomis. Numatoma tik vieši kortų lošimo klubai ir tik iš tų klubų skolintomis kortomis galima lošti kitur ribotu laiku.

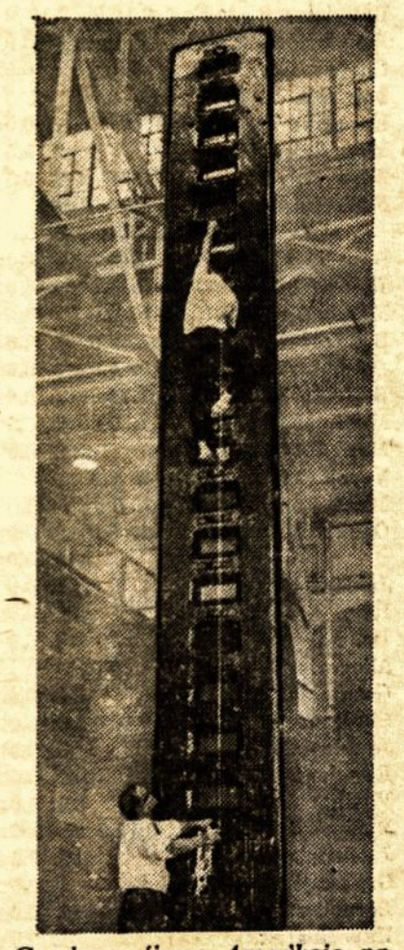

Goodyear firma Amerikoje pagamino gumines pripučiamus kopėčias, kurios naudojamos aukštose vietose, kur paprastos kopėčios neįtalpinamos.

Tautos Šventės minėjimai

SYDNEY

Sydney apylinkės pirmininkas praneša, kad Tautos Šventės minėjimas įvyks rugsėjo 12 d., sekmadienį, tuoj po liet. pamaldų prie bažnyčios esančioje parapijos salėje Lidcombe. Ta proga bus atlaikytos iškilmingos pamaldos, o po jų bažnyčios aikštėje Aušros Tunto skautai ruošia paradą. Po skautų iškilmių minėjimas vyks salėje. Visos organizacijos kviečiamos minėjime dalyvauti organizuotai su savo vėliavomis, o moterys ir mergaitės tautiniuose drabužiuose. Programoje meninė dalis ir vėliau bendras visų tautiečių pobūvis su vaišėmis.

MELBURNE

Tautos Šventės — Rugsėjo 8 d. minėjimas Melbourne įvyks rugsėjo 5 d. tuoj po pamaldų šv. Jono bažnyčios parapijos didžiojoje salėje.

Meninėje minėjimo dalyje dalyvauja: Melbourno ateitininkai, skautai ir Melbourno Liet. Dainos Sambūris, vad. A. Čelnos.

Mūsų visų tautinė pareiga minėjime dalyvauti.

Kor.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

VAIDINIMAI IR KRITIKA

„PAPARČIO ŽIEDO" VERTINIMUS PASKAIČIUS

Aš pats, išgyvenęs J. Neverausko statyto "Paparčio Žiedo" premjerą Adelaidėje, su dideliu susidomėjimu perskaičiau "Mūsų Pastogėje' ir "Tėviškės Aiduose" tilpusius atsiliepimus.

"Mūsų Pastogės" bendradarbis J.M. kukliai ir nuoširdžiai aprašo "Paparčio Žiedo" premjerą dėkodamas rengėjams ir vaidintojams už suteiktą poros valandų džiaugsmą.

"Tėviškės Aidų" recenzentas Pr. P.., anot jo pasisakymo, "jaučiąs malonumą rašyti dramos recenzijas," į šį reikalą pasižiūri pro visai kitus žiūronus. Nors ir žinodamas aplinkybes ir sąlygas, kuriomis gimsta taip vadinamas mėgėjų vaidinimas, "mėgėjų"be jokių studijinių pasiruošimų, Pr. P. bando šio pastatymo proga tarti taip vadinimą dramos kritiko žodį. Impulso šiam konstruktyviam dramos kritiko žodžiui tarti, pasirodo, Pr. P. gauna iš Amerikos lietuvių dienraščio "Draugo" humoro skyriaus "Spygliai ir dygliai" skaitytų linksmų sakinių. Sveikinantis reiškinys, kad pagaliau vietoj eilės liaupsinančių tiradų po kiekvieno vakaro, studjiniai paruošto spektaklio, Pr. P. nusprendžia, taip sakant, "pačiupinėti" Adelaidės meno mėgėjus. Gaila tik, kad šiam pačiupinėjimui" Pr. P. pasirenka jauną grupelę, šiuo atveju "Paparčio Žiedo" vaidintojus, žmones, daugumoje statančius pirmuosius žingsnius scenoje ir ne dėl jų kaltės menkokai nusivokiančius lietuvių literatūroje. Kartu gaila, kad šis "pačiupinėjimas" atliktas nenuoširdžiai, netaktiškai ir neskoningai. Neatrodo, kad Pr. P. spygliškai dygliško metodu kritikuojant šį pastatymą pastatymą pasiekė savo tikslą. Mano supratimu, ieškoti tikrojo teatro meno šių jaunuolių vaidyboje yra bergždžias darbas, o šaipytis iš jų gal kartais nevisai pasisekusių pastangų yra net nepedagogiška. O kas liečia Wagga Wagga lietuvį, kurį pašaipiai savo recenzijoje pristato dramos kritkas Pr. P., turiu pasakyti, kad aš esu tikras, jog Wagga Wagga lietuvis, gyvenimo sąlygų atskirtas nuo didesnių lietuviškos bendruomenės paraiškų ir nuo dramos kritikų, perskaitęs "Paparčio Žiedo" programą, tikrai nepagalvos apie "žvaigždžių žvaigždžiausią" spektaklį, kaip rašo Pr. P., bet priešingai, nustebs, kad Adelaidės lietuviai dar sugeba susispiesti į tokį didelį būrį lietuviškam reikalui.

Vertinant pastatymą iš teatriniai pedagoginės pusės turiu pasakyti, jis neblogas , o prošvaišių šiame spektakly buvo net keletas, žinoma, įskiriant ir Pr.P. minėtą žalčių karaliūną. Jaunasis Kernius buvo visiškai priimtinas ir jo paskutinė mirties scena, kuri vietoj tragiško momento, jauno mėgėjo atlikta, galėjo iššaukti net ir juoko, buvo suvaidinta pasigėrėtinai. Neblogai pasirodė laumės, turėjusios daugiau taip vadinimą "graikų choro" realistinę paskirtį. Laumių mizanscenos, monotoniškas teksto perdavmas derinosi su autoriaus intencijomis ir režisoriaus buvo ypatingai gerai užmanyta. Visa Vėtros scena su jumoriškai apsnūdusiu tarnu Nykščiu buvo įdomiai išspręsta. Tiesa, Vėtros vaidmeniui, ypatingai finaliniame prasiveržime, trūko demoniškumo, bet šie "šekspyrinio" mosto prasiveržimai nėra jau taip lengvai perkandami net ir ne mėgėjams.

Man ypatingai buvo malonu stebėti jaunuolių, vaidinusių bernus, miškinukus, samanes, sukėlusius didelį entuziazmą scenoj ir replikas užkulisy. Jų jaudinimasis, pastangos gerai ištarti liet-kai neįprastus žodžius, noras pasirodyti prieš tėvelius, kad jie dar nežuvę jų niekad nematytai Lietuvai mane jaudino. Gal kam ir pasirodys keistas mano supratimas apie lietuviškąjį teatrą tremtyje, bet tol, kol mes nepajėgsime turėti reprezentacinio teatrinio vieneto, tol, kol neįsisąmoninsime lietuviško teatro paskirties išeivijoje, tol, kol nesuprasime, kad gal ir madinga irsėkminga nesidomėti savo tautine dramaturgija, bet, anot lenkų režisieriaus Hanuškevičiaus, nėra garbinga, turėsime tenkintis sentimentaliais mėgėjiško teatro poreiškiais.

Teatro režisieriam, kurie skundžiasi lietuviškos dramaturgijos stoka, noriu patiekti to paties lenkų režisoriaus žodžius: "Aš nesikremtu dėl šiuolaikinės dramaturgijos stokos-kiekvenas literatūros kūrinys, dokumentinė medžiaga, bylos, laikraščiai, laiškai tinka teatrui ir dabarčiai, jei jie teikia tikrų žnių apie gyvenimą ir žmogų".

Bet, atrodo, aš nuklydau nuo temos. Taigi, grįždamas noriu pasakyti, kad "Paparčio Žiedo techniškas apipavidalinimas, kurį Pr. P. pamini, bet atmeta kaip neintegralinę pastatymo dalį, kilusią ne iš režisieriaus kūrybinių užmanymų, nesuteikdamas jam už tai pliusų, buvo ypač geras, leidęs gal net perdaug išryškėti mėgėjų aktorių vaidybiniams nedatekliams.

Žodžiu, su Pr.P. teigimu, kad "Paparčio Žiedo" pastatymas buvo vienas iš silpniausių, matytų Adelaidės lietuviškoje scenoje, visiškai nesutinku. Man ilgus metus gyvenus Adeladėje teko matyti net ir su studijiniai paruoštais aktoriais blankesnių spektaklių, tačau nesigindydamas su dramos kritiku Pr.P. savo pastebėles baigsiu "Mūsų Pastogės" recenzento J.M. žodžiais: režisoriui J. Neverauskui ir jo padėjėjai V.Marcinkonytei, sėkmingai pastačius šį nelengvą veikalą net su dvidešimt vienu veikėju, priklauso nuoširdi adelaidiškių padėka".

Paulius Rūtenis

V. JANKUI mirus,

žmonai, p.p. Bindokų ir Jankų šeimoms reiškia gilią užuojautą

Skapinskai (Geelong)

Jų mylimam vyrui, tėvui

VACLOVUI JANKUI

mirus, jo žmonai Bronei, dukteriai poniai Bindokienei ir sūnui Tadui su šeimom giliausią užuojautą reiškia

Grufai.

PARAPIJOS CHORO VAKARAS MELBOURNE

Rugpiūčio 8 d. Kew miesto salėje Melbourno Parapijos Choras suruošė Meno Vakarą su labai plačia ir įvairia programa. Ji pradedama anglų himnu, kurį paskambina Danutė Jokubauskaitė. Po to Moterų choras padainuoja tris liaudies dainas, J. Švedo, A. Račiūno ir T. Brazio harmonizuotas. Vyrų choras drąsiai ir darniai išpildo J. Švedo harmonizuotą liaudies dainą — Šviesią naktį, B. Rvariono Šiepiovių dainą, J. Švedo Lygioj lankelėj ir A. Račiūno Draugai, pakelkime taures. Mišrus choras pradeda J. Bendoriaus "O ko jūs liūdit" ir tęsia su dideliu įsijautimu ir spalvingumu Paulausko "Miškų gėlė", Č. Sasnausko "Karvelėli, mėlynasis" ir V. Klovos "Pasveikinimas iš operos Pilėnai". Paskutinės trys dainos klausytojams labai patiko ir karštais plojimais privertė jas pakartoti. Tenka su džiaugsmu pripažinti, kad P. Morkūno vadovaujamas Melbourno Parapijos Choras daro didelę pažangą ir gerai pasirodė šiame meno vakare.

Dalia Statkutė, programos pranešėja, padeklamavo J. Aisčio, Karaliaus šuo, o A. Šimkus B. Brazdžionio Šaukiu aš tautą ir A. Gustaičio Pirmas.

Melbourno Parapijos Tautinių Šokių Grupė išpildė H. Statkuvienės ir D. Zdanavičienės paruoštus šokius — Kepurinę ir Sadutę.

Reginos Plokštytės baleto mokyklos mokinės darniu ir gyvu ritmu išpildė baleto du dalykus.

M. Aukštikalnienė ir B. Tamošiūnienė duetu balsingai ir darniai padainuoja Ritai Tamošiūnaitei akompanuojant St. Šimkaus "Sėdžiu už stalelio" ir "Ką, močiute, padarei".

Jadvyga Vaičiulytė dailiai paskambino piano solo.

Solistas Paulius Rūtenis padainavo B. Zabielos harmonizuotą "Tris dienas, tris naktis", Schuberto Serenadą ir Verdi ariją iš operos La Traviata. Šiai nuskambėjus ir klausytojams nerimstant priedui padainavo D. Jakubauskaitei akompanuojant St. Šimkaus "Kur bakūžė samanota".

Programa baigta Lietuvos Himnu.

Chorą sveikino kun. Pr. Vaseris, Katalikų Federacijos pirm. A. Bakaitis, Melbourno Dainos Sambūrio valdybos pirm. V. Tamošiūnas, Parapijos Choro valdybos pirm. K. Mieldažys. Choristų vardu dėkojo dirigentui P. Morkūnui už didelį jo pasišventimą A. Petraitienė.

Sveikinimus ir padėkas palydėjo gražios gėlės, simboliškai įvertinančios choro dirigento, choristų ir kitų menininkų darbą ir pastangas. Pati programa buvo kiek perkrauta. Sveikintinas gražus ir darnus Parapijos Choro ir Melbourno Dainos Sambūrio bendradarbiavimas. Klausytojų buvo pilna salė. Tuo gausiu atsilankymu moraliai ir materialiai paremtos ir sustiprintos choro pastangos tobulėti ir veikti.

(k)

Atskleisdamas Mūsų Pastogę pagalvok, ar apmokėta jos prenumerata!

Ilgokai svečiavęsis lietuvių "sostinėj" Čikagoj pagaliau pajudėjau rytų link. Sekantis sustojimas nors trumpas Clevelande — Čiurlionio ansamblio tėviškėje. Aplankęs porą pažįstamų šeimų ir atsikvėpęs pasukau link Washingtono. Apie Pitsburgą, Pabaigėsi visą kelią lydėjusio lygumos ir prasidėjo lapuočiais apaugę dideli kalnai. Vaizdai labai gražūs, kiek panašūs / Mėlynuosius kalnus Australijoj, tik, kaip bendrai viskas Amerikoje, "bigger and better". Šie vaizdai mane lydėjo beveik iki Baltimorės. Cleveland, Pitsburg ir Baltimore yra gana seni miestai, kurių apleisti centrai griaunami ir atnaujinami.

Porą dienų žiūrinėjau Amerikos sostinės įžymybes. Paminklus ir pastatus kaip Capitol, White House ir t.t. Turistų visur pilna. Oras gana šiltas ir tvankus. Lietaus vasaros metu nevisada būna pakankamai, tad medžiai ir ypač žali apvytę. Ilgos lankytojų eilės prie laikin prezidento Kennedy kapo.

Sekmadienį prie Baltųjų rūmų vartų marširavo protestuoją prieš karą Vietname. Daugumoje jauni bytnikai. Tankios policininkų užtvaros atskirti nuo šių, kita grupė nešiojo plakatus, užgiriančius prezidento Johnsono politiką. Policija kaip ir visur Amerikoj viešai ginkluoti konbojiškais kaltais.

Dabar jau antra savaitė kaip New Yorke ir rytoj išplaukiu link Londono. Oras New Yorke visą laiką šiltas ir tvankus tad žioplinėju išprakaitavęs. Neatvėsta net ir naktį. Įspūdžius bandysiu parašyti iš laivo.

Juozas Donela

KELIONIŲ ĮSPŪDŽIAI

AMERIKOJE BESIDAIRANT

Grįžęs į Čikagą jau kitą dieną išsileidau vėl į kelionę į už poros šimtų mylių esantį Illinois sostinę Springfield. Illinois valstija vadinama Land of Lincoln, nes tragiškai žuvęs prezidentas Lincoln čia ilgai gyveno ir Springfield'e palaidotas. Čia yra didelis paminklas — mauzoliejus, kurį lanko minios žmonių. Namai apylinkėje, kur tik jis gyveno, taip pat paversti muziejais.

Illinois valstija taip pat galėtų vadintis, kukurūzų ir sojos pupelių žeme. Labai vešlūs ir neužmatomi jų laukai lydėjo mane per visą valstiją.

Springfielde lankiausi pas K. Lelį, kurio mama broliai ir seserys gyvena Adelaidėje.

Viešėjau ir pas liet. ūkininkus Visconsin valstijoje. Mano šeimininko P. Baužio uošvis J. Diemantis turi gražų ūkį apie 200 mylių į šiaurę nuo Čikagos. Pagrindinė ūkio šaka pieninkystė. Tarp kitako, Visconsino valstija pavadinta Amerikos pieno kraštu. Visi ūkio pastatai nauji ir tvarkingi. Nemaža sodyba, apaugusi didelėm pušim ir kitais medžiais, teikia malonų vaizdą.

Laiko apie 20 melžiamų karvių, kurios vasarą ganosi po aptvarus ir du kart dienoj, pačios, laiku pareina melžimui. Žiemą maitinamos kapotu kukurūzų silosu, šienu ir dobilais. Iš vienos karvės primelžiama 20-26 litrai pieno kasdien. Ūkis labai mechanizuotas: yra mašina šienui į vežimą krauti kita mėšlui vežti ir kapstyti ir net telefonas iš tvarto į gyvenamą namą, kuris yra vos už 300 yardų. Vieni du su žmona pajėgia apsidirbti virš 60 ha ūkyje ir tai be didelio vargo.

Padienių samdinių beveik nėra; jei kartais reikia, patalkina kaimynai. P.p. Diemančiai ūkininkauja jau 7 metai ir labai patenkinti.

Šeštadinio vakare nuvykom pas kaimynus p.p. Mikučius, kurie gyvena už 16 mylių. Jie turi ūkį prie ežeriuko, tad įtaisę ir nedidukę vasarvietę, kur tautiečiai iš Čikagos ir artimesnių apylinkių atvyksta praleisti ramių atostogų.

Čia teko pamatyti du labai gabius profesionalinio lygio artistus — p-lę Nijolę Martinaitytę ir p. J. Kelečių, kurie čia taip pat atostogavo. Jiedu patiekė labai skoningą komedijėlę "Saulėtą Rytą". Vaidyba ir apranga buvo tokia puiki ir įtikinanti, kad net mažamečiai vaikai žiūrėjo akeles išpūtę ir liežuviukus iškišę, o ką jau bekalbėti apie suaugusius kuriems veikaliukas labiau tiko. Vėliau prie laužo bešnekučiuodami ir padainuodami praleidom porą labai malonių valandų. Čia netikėtai sutikau ir p. Užubalį išvykusį iš Adelaidės prieš 8 metus.

Paskutines dvi savaites Čikagoje leidau lankydamas pažįstamus ir vis apžiūrinėdamas patį miestą. Teko svečiuotis ir pas Stasį Dargį, mums gerai žinomą krepšininką. Iš Australijos atvykęs prieš 6 metus jau baigia įsikurti. Augina dukrą ir sūnų. Su jų šeima nuvykom į Union Pier vasarvietę už 100 mylių į rytus nuo Čikagos. Čia lietuviai baigia išstumti žydelius ir kelis buvusius negrus. Daugelis turi savo namukus kiti atostogauja lietuviškuose vasarnamiuose. Čia pasilikau porai dienų pas vasarojančius buvusius sydnejiškius p.p. Dargužius.

Gražus į jūrą panašus Michigano ežeras, balto smėlio kopos ir visur girdima lietuvių kalba primena Palangą.

Lietuviai pasaulyje

VOKIETIJOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS HŪTTENFELDE

Rugpiūčio 7 — 8 d. d. Huettenfelde, Vasario 16 Gimnazijos sodyboje įvyko Vokietijos Lietuvių Suvažiavimas. Jį suorganizavo PLB Vokietijos Krašto Valdyba. Iš įvairių Vak. Vokietijos vietų, įvairiomis susisiekimo priemonėmis, buvo atvykę iki 800 lietuvių. Buvo ir iš kitų Vak. Europos kraštų — Belgijos, Olandijos, Šveicarijos, Prancūzijos ir kt. Susirinkusiems tarė žodį Vokietijos Kr. Valdybos pirm. kapt. J. Valiūnas.

Suvažiavimo proga Vasario 16 Gimnazijoje įvyko Vokietijos Liet. Bendruomenės apylinkių pirmininkų ir ryšininkų prie paskirų Fed. Vokietijos kraštų vyriausybių susirinkimas. Dalyvavo 21 asmuo. Padaryti pranešimai apie apylinkių veiklą, ieškota būdų plėsti veiklą.

(E)

JAV MIRĖ PROF. V. MANELIS

Rugpiūčio 2 d. Čikagoje staiga širdies smūgiu mirė prof. Vitas Manelis. Buvo gimęs 1910 m. žemės ūkio ekonomistas. 1932 m. Dotnuvoje gavo dipl. agronomo vardą. 1941 — 44 m. buvo Žemės ūkio akademijos prorektorium ir docentu, 1946 — 48 m. — Pabaltijo universiteto Hamburge — Pinneberge e. o. prof. ir lietuvių sektoriaus rektorium. Lietuvoje aktyviai veikė įvairiose ekonominėse ir kt. organizacijose. Ekonominiais, visuomeniniais klausimais nemažai rašė nepr. Lietuvos spaudoje.

(E)

Portugalijos Angoloje nukritus nuo tilto į upę autobusui žuvo apie 50 žmonių. Dalį nelaimingųjų prarijo krokodilai. Daugumas žuvusių yra europiečiai.

AUKOS

SYDNEJAUS LIETUVIŲ MOTERŲ SOC. GLOBOS DRAUGIJAI

Aukotojo pavardė	Ligoniams £ s d	Senelių namams £ s d
Šimkūnas A.	1. 0.0	0.10.0
Miniotas K.		2. 0.0
Kušleika J.	1. 0.0	
Janavičiūtė R.	5.0	5.0
Daukus B.		2. 0.0
Baltrimas S. & E.	2.10.0	2.10,0
Radzevičius S.	1. 0.0	1. 0.0
Chepas Ed.	5. 0.0	5. 0.0
Šniukšta V.	1. 0.0	
Kapočius J.		1. 0.0
Mrs. Žalgevičius M.		2. 0.0
Žilys A.		2. 0.0
N.N. Geradaris iš Newcastle		5. 5.0
Baueris E.	1. 0.0	1. 0.0
Janavičius J.	0. 5.0	0. 5.0
Makauskienė L.	5. 0.0	
Burokas P.	1. 0.0	1. 0.0
Danielius M.	2. 0.0	3. 0.0
Baltramiejūnas St.	1.10.0	1.10.0
Makūnas K.	1. 0.0	2. 0.0
Mrs. Rayson I.		2. 0.0
Venclovas A.	2. 0.0	
Mrs. Renigeris G.	1. 0.0	2. 0.0
Osinas S.	1. 0.0	2. 0.0
X		0.10.0
Jakštas	1. 0.0	1. 0.0
Rev. Kostizen W.		2. 0.0
Dr. Kišonas V. & M.		10. 0.0
šliogeris V.	1. 0.0	
Gotsheldas S.		1. 0.0
Slavėnas J.	0.10.0	0.10.0
Janulevičius H.		5. 0.0
Rimkienė V.	1. 0.0	2. 0.0
Vasiliauskas A.		2. 0.0
Bučinskai M. & A.	0.10.0	0.10.0
Juodsnukaitis V.		3. 0.0
Grybas J.		1. 0.0
Bernotas A.		2. 0.0
Kapočius St.		1. 0.0
Sabulis St. & J.		2. 0.0
Dauginienė S.		1. 0.0
Viso ligoniams	£31.10.0	
Senelių namams	£72.15.0	
Iš viso	£104.5.0	

LIETUVIŠKOS KNYGOS LEIPCIGO PARODOJE

Liepos mėn. Leipcige vykusioje Tarptautinėje knygų parodoje dalyvavo 42 kraštai. Parodoje buvo eksponuota apie 20 lietuviškų knygų. Jos, žinoma, buvo vertinamos kaip Sovietų S-gos indėlis. Vertinant geriausiai išleistas knygas, grafikos darbus ir kt. buvo skirstomi medaliai. A. Steponavičiaus iliustruota V. Kubilinsko knyga "Varlė karalienė" buvo apdovanota aukso medaliu. Knygos konkurse tai buvo vienintelis sovietams skirtas aukso medalis. Sidabro medaliu buvo pažymėta A. Kučo iliustruota Žemaitės "Marti", o bronzos — E. Mieželaičio "Žmogaus" rusiškasis vertimas. Ta proga nurodyta, kad parodoje buvo vertinamos A. Makūnaitės ir S. Valiuvienės iliustracijos knygoms "Gulbė — karaliaus pati" ir "Eglė žalčių karalienė". Tačiau kai kurios knygos nebuvo įvertintos dėl įvairių priežasčių: ar dėl blogo knygos įrišimo, ar dėl blogai atspaustų iliustracijų ir kt. Nusiskųsta Lietuvos spaustuvininkais ir pasiūlyta, kad ruošiantis kitai knygų parodai, esa, bent dalį knygų tiražo reikėtų spausdinti ant pagerinto popieriaus. (E)

IDOMŪS FAKTAI

PARUOŠĖ B. WILSON

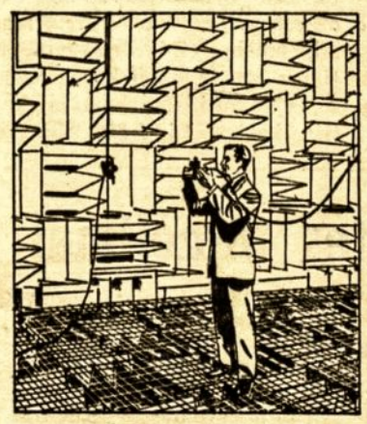

Wašingtone National Bureau of Standards įrengė studijinį kambarį, kurio sienos grindys ir lubos taip įtaisytos, kad jos sugeria beveik visu šimtu procentų garsą. Kambary yra taip tylu, kad jame žmogus girdi savo širdies plakimą ir kraujo tekėjimą gyslomis.

Akademinių metų pabaigoj J.A.V. absolventų skaičius buvo rekordinis — 112.503. Iš jų 43% universitetus baigusių yra moterys ir viena aštuntoji to skaičiaus įsigijo doktoratus. Palyginus su 1963 m. baigusių skaičius pakilo 12 procentų.

Trauka (gravitation) yra jėga, išlaikanti tvarką visatoje. Niekas dar nežino šios jėgos priežasties ir prileidžiama, kad masės traukia viena kitą: Traukos jėga stebina mokslininkus, nes ji nepasiduoda žmogui, kaip šviesa, elektra ar karštis.

SPORTAS

Redaguoja: Antanas Laukaitis
38 Cheltenham Rd., Croydon, N.S.W. Tel.: UJ 4898

"Kovo" fronte

JAUNĖS LAIMI

Kovo jauniausios mergaitės, dalyvaudamos žiemos turnyre savo grupėje jau atsiekė kelis gražius laimėjimus prieš daugiau patyrimo ir ūgiu didesnes savo priešininkes. Paskutinis jų laimėjimas 16:10 buvo prieš Lidcombe ligoninės slauges, kurios daugumoje atrodė kaip mamytės mūsų mažosioms žaidėjoms. Jau pamažu komandoje gaunasi susižaidimas ir įgavus daugiau savimi pasitikėjimo, bei geresnių mėtymų, jauniausios kovietės galės dar geriau aikštėje kovoti.

VYRAI PRALAIMI
48:39 (21:18)

Susitikime su Burwood Policijos klubo komanda, koviečiai krepšininkai, nors ir kaip stengėsi, tačiau negalėjo atsispirti geresniems australų metimams ir daug judresniam jų žaidimui. Pagrindinė klaida šiose rungtynėse buvo koviečių perlaisvas dengimas. Taškai: Lukoševičius 18, Andriejūnas 9, D. Kriaucevičius 4, Liutikas 3, J. Kraucevičius ir Sauka po 2.

MERGAITĖS SUKLUPO

Kovo mergaičių krepšinio komanda buvo įveikta australių Barbarians I komandos 34:17 (13:8) santykiu. Pirmas puslaikis buvo žaidžiamas gana kietai. Mūsų merginos gerai dengė ir puikiai valdė kamuolį. Žaidimas buvo labai greitas. Antrame puslaikyje mūsiškės pradėjo pavargti, o priešininkės buvo fiziniai pranašesnės ir aukštesnės. Atsimenant, kad Barbarians I komandos 7 žaidėjos yra N.S.W. valstybinėje rinktinėje, tai kad ir mūsiškės pralaimėjo, bet kietai priešindamos lietuviams gėdos nepadarė.

Antrasis varžybų ratas eina prie pabaigos. Beliko sulošti dar dvejos rungtynės ir esame antroj vietoj su kitom dviem komandom. Užtikrintas kelias į pusfinalius. Su trupučiu laimės galėtume užimti antrą vietą šiose varžybose. Pirmoji vieta aiškiai atiteks Barbarians I komandai. Šiose rungtynėse taškus pelnė: J. James 6, S. Motiejūnaitė 5, E. Kossa 4, L. Čelkytė 2.

Z.M.

AUKOS KOVUI

Sydney Liet. Sporto Klubą "Kovą" parėmė nariai rėmėjai. Po du svarus aukojo: K. Butkus ir V. Danta; po vieną svarą: S. Stošius, A. Žemaitis, J. Maksvytis, A. Šidlauskas, V. Račiūnas, A. Račiūnas, A. Žilys K. Plenrytis, K. Vincjūnas, J. Abromas, J. Karitonas, A. Kutka, A. Statkus, J. Šlyteris ir V. Simniškis.

Visiems aukotojams Klubo Valdyba reiškia gilią padėką.

SPORTO NUOTRUPOS

BRISBANĖJE, PO EILĖS TYLOS metų, atrodo, kažin kas kuriasi ir sportinėj padangėj. Ar tik nepasiseks Algiui Mališauskui sulipdyti sportinį vienetą. O gal ateityje kartais ir sporto šventė pavyktų pravesti, tada tai tikrai ir aš senus kaulus pajudinčiau šiaurės link. Tat sekmės, brisbaniečiai!

AMERIKIEČIŲ LIETUVIŲ krepšininkų į Australiją metinio vizito proga, Čikagoje per Margučio radio stotį buvo gražiai paminėta ši sukaktis. Sporto valandėlės vedėjas P. Petrutis pravedė įdomius pasikalbėjimus su V. Adamkavičium, V. Grybausku, A. Varnu ir E. Modestavičium, kurie gražiais žodžiais prisiminė buvusią viešnagę Australijoje.

NORS Š. AMERIKOS sportinė vadovybė yra dabar Kanadoje (Toronte), tačiau bendros krepšinio rinktinės vyriausi atrinkėjai yra mums gerai pažįstami: dr. E. Gaška, V. Grybauskas, J. Bulionis ir Racka. Tai gana sunkus darbas, ypatingai kai rinktinės skaičius ribotas, o gerų žaidėjų taip daug.

SYDNEJAUS KOVIETĖS KREPŠININKĖS, keletą savaičių neturėjusios savo tarpe ilgojo komandos trenerio, buvo pasimetusios, kaip avelės audros metu, tačiau jam vėl pasirodžius, vėl atsigauna!

PRISIMENANT MERGINŲ treneri australą, kuris yra ir NSW vyrų krepšinio rinktinės žaidėjas, norisi pasakyti, kad jis be savo pagrindinio tikslo išmokyti merginas gerai žaisti krepšinį, turi ir antrąjį sportinį tikslą — kovietes išmokinti ir gražiai pralaimėti, ko, kaip jis išsireiškė, labai dažnai stokoja svetimšalių komandos!!!

BUVĘ KOVIEČIAI SPORTININKAI Milda ir Vytas Karpavičiai šiuo metu aktyviai sportiniame gyvenime nedalyvauja, tačiau gali didžiuotis savo sūnum Edziu, kuris savo metų grupėje reprezentuoja Ashfield katalikų mokyklos rugby league rinktinę, laimėjusią I-ją vietą mokyklų tarpe. Sveikinam, sveikinam jaunąjį sportininką!

MŪSŲ PRIETELIUS J. BULIONIS iš Kanados, šios vasaros atostogas praleido saloje be civilizacijos patogumų. Įdomu, kad tarp šešių vyrų — fanatikų meškeriotojų, buvo ir viena moteris, kuri be valgio pagaminimo, nepasiduodavo ir vyrams meškeriotojams. Kiek prižvejota!

JEIGU MŪSŲ JAUNIAI vaikai puikiai pasirodo krepšinyje, plaukime ir kt., tai Lietuvos veterano sportininko A. Andriejūno jaunesnis sūnus (vyresnis yra Kovo krepšinio "žvaigždė") Petras, aktyviai žaidžia Hulrlstone Park jaunių iki 14 metų futbolo (soccer) rinktinėje, kuri praeitą savaitgalį savo grupėje laimėjo I-ją vietą. Tarp kitko, šią futbolo komandą treniruoja pats tėvas Andriejūnas, buvęs žymus Lietuvos futbolininkas.

DĖMESIO, DĖMESIO, nenugalėtas Australijos lietuvių pokerio čempionas adelaidiškis Edas, kuris savojoj padangėj taip gražiai patvarkė "specialistą" amerikietį Kalėdų švenčių metu Geelonge organizuoja ir... pokerio varžybas. Miestų reprezentantai gali tiesioginiai pas jį registruotis.

AMERIKOJE šiuo metu yra penki lietuviai šachmatininkai meisteriai. Pats naujausias tapo V. Palčiauskas, kuris Fox Valey pirmenybėse iš 77 žaidėjų laimėjo I-ją vietą. Be jo kiti meisteriai yra: Tautvaišas, Vaitonis Škėma ir Žalys.

NORS TIEK AMERIKOJE tiek ir čia mes su nekantrumu laukiame specialaus išvykos į Australiją krepšinio rinktinės leidinio, kurį redagavo J. Šoliūnas, tačiau kaip jis informuoja, reikalas sustojo spaustuvėje, kuri taip perkrauta darbais, kad jis negali prie jos prisimušti. O gal kartais būtų pagalba reikalinga iš mūsų kengūrų žemės, Jonai?

KOVO VYRŲ krepšininkų komandos rungtynės prieš veteranus yra laukiamos su nekantrumu ne tik pačių žaidėjų, bet ir sporto mėgėjų. Jau pasigirsta ir piniginiai lažybų atgarsiai: vieni prašo taškų, kiti neužtenkamai jų duoda, tik svarbiausia, nieks nežino, kada veteranai bus gerai pailsėję ir pasirengę, kad aikštėje taip greitai negautų "pompos". Šio atgarsio pagautas net žurnalistas J. Bulionis iš Kanados uždėjo porą svarų už Kovo vyrus.

KIEK GIRDISI mano padangėj, Sydnejuje, atrodo, greitai susijungs du stambūs jaunimo vienetai — Kovas su tautinių šokių grupe. Ir jeigu tas pavyks, tai papildytą šokių grupę pradės mokinti tikras specialistas, buvęs ansamblietis ir vienas iš pirmųjų Sydnejaus taut. šokių mokytojų. Kas toks — sužinosite vėliau.

BUVĘS IŠKILUSIS KOVO krepšininkas A. Bačiulis, šiuo metu aktyviai pradėjo slidinėti. Pereitą savaitgalį, pasiėmęs savo ir sesers šeimas patraukė į Kosciuškos kalnus.

DAUGUMAS SAKO, kad pokerio mašinos tai tikri vienarankiai plėšikai. Gal kam jos ir daug pakainuoja, tačiau ne Kovo merginų viršininkei, kuri vieną savaitgalio vakarą su vyru svečiuodamasi Granvilles viename klube, tokia laiminga buvo, kad per vakarą net tris "jackpot'us" laimėjo!

Rimas Gailius

Sportas Adelaidėje

PRALAIMĖJIMAS

Pirmoji vyrų komanda, besidairanti įkopti į aukščiausią District grupę, pralaimėjo gana skaudžiai prieš pirmaujančią North Adelaide komandą. Nors už Vytį dėl susižeidimo nežaidė J. Gumbys, bet ir su turėtu sąstatu buvo įmanoma geriau sužaisti. Pralaimėta net 20 taškų skirtumu — 37-57 (21-32). Pradėta rungtynės ir baigta vaikščiojančiu tempu. Iki antro ketvirčio žaista lygiomis, vėliau priešui paspartavus nė nemėginta pasispausti. Šis pralaimėjimas gali kainuoti pirmą vietą varžybų lentelėje. Taškai: D. Atkinson 18, E. Pocius 8, R. Daugalis 6, V. Levickis 3 ir A. Radzevičius 2.

Žaidžiant su latvių A.S.K. lengvai laimėta, rezultatai — 53-23 (24-9. Taškai: J. Gumbys 17, E. Pocius 14, R. Daugalis 12, A. Radzevičius su V. Levickiu po 2 ir E. Gudelis 1.

Antroji vyrų komanda prieš sezono pabaigą pasidarė labai gausi jauniais. Jie susirinko iš kitų jaunių) komandų. Einama be pralaimėjimo, nors žaidžiama neperstipriausioje grupėje. Prieš Walkerville — Meth. laimėta 41-18 (27-4). Taškai: K. Jaunutis 14, V. Straukas 12, J. Mikužis 8, J. Smit 4 ir ilgiau dėl mokslo nežaidęs A. Vaskas 3.

Jaunių iki 16 metų komanda lengvai susidorojo su stiproka West Adelajde komanda. Laimėta 38-17 (17-10). Šių rungtynių metu nepaprastai gerai mėtė A. Jonavičius, laimėdamas net 33 taškus. Jam mėtyti puikias sąlygas sudarydavo gerais kamuolio perdavimais K. Jaunutis. Maitindamas komandą puikiais perdavimais Jaunutis teturėjo progos laimėti komandai 4 taškus. Po kelių dėl egzaminų nežaistų rungtynių aikštėje vėl matėsi P. Kanas. Jisai pelnė 9 taškus ir A. Reivytis 2 taškus.

PRIEŠ NORWOOD BE KOVOS LAIMĖTA 20-0

Jaunių iki 14-kos ir iki 12-kos metų komandos pralaimėjo po vienas žaidynes, nors buvo sužaista gana gerai.

Mergaičių pirmoji komanda po silpnai žaisto pirmo puslaikio, antrame labai pasispaudė ir laimėjo 30-23 (8-11). Komandai taškus pelnė: N. Vyšniauskaitė 12, V. Jucytė su A. Roocke (Šukyte) po 7 ir G. Krivickaitė 4.

Antroji mergaičių komanda labai stipriai įsitvirtino pirmoje vietoje varžybų lentelėje. Į šią komandą perėjo iš pirmos komandos M. Lapienytė. Į jos vietą į pirmą komandą perkelta A. Roocke (Šukytė). Susitikus su South Adelaide laimėta 35-9 (20-3). Taškai: L. Kuncaitytė 14, E. Matiukaitė 8, R. Marcinkevičiūtė 7 ir I. Beinoravičiūtė 6.

Prieš Forbes komandą laimėta 30-17 (18-3). Taškai: K. Baškutė 12, L. Kuncaitytė 8, E. Lapienytė 4, R. Marcinkevičiūtė 3, I. Benoravičiūtė 2 ir E. Matiukaitė 1.

— ★ —

Ilgametė Vyties krepšinio ir tinklinio žaidėja, pavyzdinga sportininkė Irena Pečiulytė su savo drauge L. Kučinskaite išvyko į Brisbane. Irena ten žada pabūti apie metus laiko. Adelaidės jaunimo organizacijos nustojo veiklios, susipratusios lietuvaitės. Galbūt, adelaidiškių nuostolis išeis į naudą Brisbanės lietuviams. Sportininkai linki sekmės Irenai ir lauks jos sugrįžtant.

B.N.

LIETUVIAI ŠACHMATININKAI

Lietuviai šachmatininkai išsisklaidyti po platųjį pasaulį, šiuos metus įpusėjo svariais laimėjimais.

Romanas Arlauskas, P. Australija, baigė trečiuoju pasaulio korespondencines šachmatų pirmenybes (World Championship IV, Final) ir gavo didmeisterio vardą. Jis pirmasis iš lietuvių pasiekė tokio titulo.

★

Argentinos komandoj V-se pasaulio koresp. šachmatų pirmenybėse žaidė **Nastopka.** Paskelbta, kad jis įveikė Čekoslovakijos, Olandijos ir Graikijos varžovus; lygiom sužaidė su suomių Johansonu; pralaimėjo Boyson'ui (Turkija).

★

Kanados šachmatų pirmenybėse, birželio pabaigoj, Vancouvery, dalyvavo **Povilas Vaitonis**, Hamilton, Ont. Jis du kartus buvo Kanados ir penkius kartus — Ontario čempionas. Turi tarptautinio meisterio titulą.

★

Illinois čempionas **Povilas Tautvaišas** pasidalino pirmą vietą su Ed Formanek ir A. Sandrinu Chicagos pirmenybėse. Dalyvavo rekordinis skaičius žaidikų (194) "Chess Review" tas pirmenybes vadina "Milžinų kovomis". Jose dar pasižymėjo V. **Palčiauskas, V. Narkevičius ir K. Jankauskas.**

★

P. Tautvaišas stipriam Amerikos meisterių turnyre birželio mėn. Minneapoly, Minn., pasidalino antrą vietą su didmeisteriu Arthur Bisguier, N.Y. ir JAV armijos čempionu D. Rivera.

★

Illinois pirmenybėse, Chicagoje, **Kazys Ramas** buvo geriausias iš A. klasės žaidikų, o **Bikulius** — B. klasėje.

★

Kazys Škėma, 1964 m. Motor City čempionas, šių metų pirmenybes užbaigė antruoju, vienintelis, nugalėjęs naująjį čempioną Driscoll. Antruoju jis baigė taip pat Hurron Valley pirmenybėse.

★

Boston Sunday Globe, birželio 20 d., pabrėžia, kad Bostono čempiono **Gedimino Šveikausko** nutrauktoji partija su Jugoslavijos meisteriu Milan Vukcevič yra lemtinga ne tik abiem klubam (Lietuvių ir Cambridge), bet nuo jos pareina ir naujasis Met lygos čempionas.

★

Ignas Žalys, Quebeco čempionas, dalyvaus JAV atvirose pirmenybėse rugpiūčio mėn. Puerto Rico valstybėj. Jis praeitose JAV-bių pirmenybėse įveikė kelius JAV meisterius ir sužaidė lygiom su didmeisteriu Bisguieriu, N.Y.

★

Algis Makaitis, Harvardo univ. studentas Bostono tarpklubinėse du kartu įveikė Bostono co-čempioną Alex Keyes.

★

JAV (USCF) meisterių klasėje turime keturius lietuvius: Povilą **Tautvaišą, Povilą Vaitonį, Kazį Škėmą ir Igną Žalį.**

★

P. Tautvaišas savo įvertinimu (2364) yra antruoju iš visų JAV meisterių ir yra prie pat pakopos į Senior-meisterius (prasideda nuo 2400 taškų). Ekspertų klasėje: **V. Palčiauskas, K. Jakštas, K. Jankauskas, G. Šveikauskas, dr. A. Nasvytis ir S. Winikaitis.**

★

Kazys Merkis įkeltas JAV-bių komandon, kuri dalyvauja VI pasaulio korespondencinėse šachmatų pirmenybėse.

Į JAV komandą jis patenka antrą kartą. 1959-62 m. dalyvavo IV-se pasaulio pirmenybėse ir buvo našiausias JAV komandos taškų rinkėjas, įveikęs Kanados, V. Vokietijos, Ispanijos ir Jugoslavijos varžovus, lygiom baigęs su Argentina, pralaimėjęs tik Australijos atstovui.

★

Adelaidės **Vytis** įkėlė į P. Australijos pirmenybes 5 šachmatų komandas! Nepaprastas jų vadovo **P. Lukošiūno** nuopelnas.

★

Londono "Chess" skelbia, kad **Monèiunskas** sėkmingai žaidžia Anglijos koresp. pirmenybėse. Praėjusiais metais jis laimėjo "Premier" varžybas.

★

Anapus geležinės uždangos. A. **Uogelė**, iš Šiaulių, laimėjo Sovietų S-gos kaimo šachmatininkų pirmenybes Gruzijoj. **Vladas Mikėnas** buvo vyr. teisėju baigminėse Sovietų šachmatų pirmenybėse Kijeve.

★

V. Mikėnas, Vilnius, laimėjo Lietuvos pirmenybes, 2 vietą užėmė **A. Uogelė**, Šiauliai.

★

"Fernschach" skelbia, kad Ud-SSSR-Litauen procentualiai pirmauja savo grupėje Europos taurės koresp. varžybose. Į šias varžybas Sovietai yra įkėlę šešias komandas, viena jų yra Lietuvos rinktinė (Mikėnas, Vistaneckis, Lapienis, Uogelė ir kt.).

(Liet. Dn.)

LIETUVĖ AFRIKOS KALNUOSE

J. ŠOLIŪNAS

Neseniai pasaulio spaudoje nuskambėjo nepapasta žinia: pirmą kartą Afrkos istorijoje moterų grupė pasiekė aukščiausio Afrikos kalno viršūnę. Mūsų džiaugsmui ir nustebimui tai ekspedicijai vadovavo lietuvaitė Jūratė Kazickaitė!

Jūratė Kazickaitė, baigusi universitetą, išvyko į Afriką dirbti kaip savanorė ir šiuo metu dėsto anglų kalbą italų katalikų misijų St. Cecilia kolegijoje. Į New Yorką Jūratė žada grįžti šių metų pabaigoje, bet prieš grįžtant ji dar vyks ekspedicijon į Mt. Kilimanjaro viršūnę. Taigi ir vėl nepaprastas žygis prieš akis.

Savo laiške Jūratė rašo: "Lipimas į Mt. Kenya yra nepaprastai įdomus ir nuotikingas. Battian yra aukščiausia viršūnė, siekint virš 17,000 pėdų, Mt. Kenyos kalnuose. Kas buvo nuostabiausia tai, jog mergaičių grupė, kuri pasiekė to kalno viršūnę buvo niekada ne mačiusios sniego. Kikuyu moterys yra daug patvaresnės ir stipresnės nei vyrai, kadangi jos atlieka visus svarbiausius namų darbus. Mergaitės, kurios lipo į kalną buvo daugiausia dvidešimtmetės, seminaristės iš St. Cecilia mokytojų kolegijos."

NUOTYKIAI EGIPTE

RAŠO I. TAUNYS

Apleidus Adeną išvykau į Egiptą. Laivui sustojus prie Sueso kanalo buvome Egypto turistų biuro valtimis ryte perkelti į krantą, iš kur autobusais vykome į Kairą. Egypto pažanga matėsi jau pačiame Suese. Pakeliui į Kairą matėsi daug užbaigtų pastatų ir tebestatomų plieno ir betono struktūrų aukšto įtempimo elektros laidams pravesti. Pats Kairo miestas plečiasi: tiesiog dykumoje statomi nauji priemiesčiai.

Egyptas turi apie 28 mil. gyventojų, iš kurių vien sostinėje gyvena apie 4 su puse milijono. Santvarka socialistinė, tikriau — nacionalsocialistinė. Beveik viskas, išskyrus šeimyninius ūkius, namus ir smulkią prekybą ir pramonę, yra arba nacionalizuota arba valstybės kontroliuojama. Bet žmonės atrodo ir gerai apsirengę ir daugumoje patenkinti esama tvarka.

Tai buvo liepos 26 d. — karaliaus Faruko nuvertimo sukaktis. Tą dieną visos gatvės buvo pasipuošusios Egypto respublikos vėliavomis.

Iš vadovo pasakojimu atrodo, šių dienų Egypte socialinis aprūpinimas yra gana geras. Patenkinamai šelpiami ir bedarbiai, ir pensininkai. Žinoma, buvę kvalifikuoti darbininkai gauna didesnes pensijas. Gydymas, vaistai, ligoninės ir švietimas nemokamai.

Priemiesčiuose ir užmiestyje matėsi daug besitreniruojančios kariuomenės.

Pusryčius valgėme pačiame Kairo centre Omar Khayam Zamalek viešbučio sode. Vėliau apžiūrėjome muziejų ir vykome prie piramidžių. Taip pat lankėme ir vieną kitą garsesnę mečetę, (jų vien tik Kaire yra apie 800). Ypač įdomi Mahomed Aly mečetė, pasižyminti savo meniškumu ir architektūra. Ji turi labai gerą akustiką. Turisto dėmesį patraukia ir buvę Egipto karaliaus rūmai, dabar paversti muziejumi.

Prie piramidžių vykome kupranugariais. Apturėjau skaudžią kupriu jojimo pamoką: nežinojau, kad kupranugaris keldamasis pirma kelia užpakalį, ir tik paskiau priekį. Dėl to jam besikeliant aš nusiritau per kuprio galvą ir po to kelias dienas jaučiausi kaip nesavas. Sensaciją mėgėjams tai buvo malonumas, ir jie šį nuotykį ir fotografavo, ir filmavo.

Gerokai teko paprakaituoti bevaikščiojant po piramides. Stebėtina jų statyba: akmens blokai nuostabiai gerai suleisti ir galį sverti apie 50 tonų kiekvienas. Sfinksas iškaltas iš vieno ištiso gabalo ir savo didngumu varžosi su piramidėmis.

Po to vykome Port Saido link, kur mūsų laukė Sueso kanalą praplaukęs mūsų laivas. Portsaide turėjom laiko pasidairyti ir po krautuves. Atrodo, kad kaikurios prekės čia pigesnės, negu Australijoje. Aišku, čia derybos pilnai galioja, kaip ir visose rytų prekyvietėse. Būtų tiesiog beprotybė pardavėjui siūlyti už prekę pusę to, kas užsiprašoma.

PŪKINĖS KALDROS

PLUNKSNINIAI MATRACAI, PAGALVĖS, LOVOS SKALBINIAI kaip įpilai ir užvalkalai 63" (160 cm.) platumo, galima gauti firmoje

ROSE

38 WASHINGTON STREET, BEXLEY, N.S.W. Phone LW 1220
Rockdale stotis.
SKYRIUS: Flemings Corner Shop, 181 Queen St., St. Marys, N.S.W.
Mūsų atstovas Jus aplankys kiekvienu metu.
Prekės duodamos ir išsimokėjimui. Mes kalbame vokiškai.

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

MELBOURNE

IEŠMYNĖ LITUANICOS SODYBOJE

Melbourno Lietuvių Brolija (Senelių Prieglaudos Organizacija) ruošia savo sodyboje Woodende iešmynę (iešmynė nuo žodžio iešmas, ant kurio kepama laužo liepsnoje pasmeigta mėsa) rugsėjo 25 d. (šeštadienį).

Kviečiami dalyvauti visi Brolijos nariai ir jiems prijaučiantieji. Kas negali atvykti savomis priemonėmis, tiems bus pasamdytas autobusas. Autobusu kelionės kaina 16 šilingų ir 6 penai asmeniui. Pensininkams kelionė veltui. Maistu apsirūpina kiekvienas individualiai, išskyrus pensininkus, kuriems maistas bus parūpintas. Vykstantieji turi užsiregistruoti pas K. Mieldažį arba pas B. Zabielą. Vykstantieji autobusu turi sumokėti už kelionę iš anksto. Autobusas išeis nuo Footscray geležinkelio stoties 1.30 val. p.p. Hyde Str. ir Bunbury Str kampas (tarp geležinkelio stoties ir policijos būstinės).

Važiuojantieji savomis mašinomis privažiavę prie pat geležinkelio tilto Woodende turi pasukti kairėn į Ashburn Rd. Pavažiavę nepilną mylią pasuka į dešinėje pusėje esantį vienintelį Donalds Rd. Dar 300 jardų, ir dešinėje kelio pusėje prie vartų rasite užrašą "Lituanica".

Čia apsistosime, apžiūrėsime sodybą, pajūrėsime, kur sime laužą, kepsnį kepsime ant iešmo...

Tad iki pasimatymo Lituanicos sodyboje.

Brolijos Valdyba

PASISEKĘS DAINOS SAMBŪRIO BALIUS

Jau kelinti metai, kaip Melb. Liet. Dainos Sambūris rengia savo tradicinius, metinius balius erdviojoje Dorchester salėje.

Baliaus rengėjai neapvylė savo svečių. Neilgai teko laukti, kol prisipildė salė malonių svečių.

Nesnaudė Sambūrio vyrai ir šokdino viešnias iš eilės, nes Sambūrio maestro visą vakarą sekė savo dainininkus vis ragindamas juos būti džentelmenais. Programoje ponios -E.Balčiūnienė ir E. Šeikienė padainavo dvi daineles iš kurių pirmąją galėjo net pakartoti nes taip visiems patiko, bet, sako, gero tik po biški. Sekė vyrų kvartetas, kur pirmą kartą teko išgirsti p. Raimondą Dagį solo dainuojant. Gražus malonus saloninis tembras maloniai nuteikė klausytojus. Gražiai nuskambėjo ir p. P. Morkūno vadovaujamas kvartetas. Po to vėl visi, susiradę sau tinkamiausias, sukosi kaip išmanydami.

Subruzdo visi svečiai, kai mūsų "Ramunėlės" autorė savo skambiu balsu palydėjo šokių muziką. Na, ir gražu ir taip sava klausytis ir šokti, kad net kalbinti savo partnerės nereikėjo, nes tai, rodos, būtų įžeidimas mums taip mielos p. Birutės. Staigmeną padarė rengėjai kviesdami išrinkti elegantiškiausią baliaus damą. Ponios Žukauskienės ir p. Šeikio sprendimu šioji garbė teko poniai Aldonai, kuriai, be to dar įteikta šokolado dėžė. Kad ir matės gerokai bonkų beveik ant kiekvieno stalo, bet reikia pasidžiaugti svečių gražia laikysena. Baliuje būta net 190 patenkintų svečių, kas liudija, kad mūsų Dainos Sambūris turi gražų skaičių draugų ir rėmėjų.

Dalyvis

SYDNEY

PLUNKSNOS KLUBAS KURIA ATEITIES LIETUVĄ

Aną šštadienį susimetę pas p.p. Jūragius Plunksnos Klubo nariai gyvai svarstė, kokia turėtų būti ateityje nepriklausoma Lietuva. Pirmiausia savo viziją plačiau išdėstė Klubo pirm. A. Laukaitis. Diskusijose gyvai pasireiškė visi susirinkusieji nesigailėdami idealių spalvų. Bendrai šis svarstymas sukėlė gyvą pasikalbėjimą, kuris vėliau buvo tęsiamas prie kavos individualiuose pokalbiuose.

Plunksnos Klubo pramatytas leidinys jau pradeda įgauti konkrečias formas. Eilė narių jau pristatė redaktoriui J.A. Jūragiui. Iš kitų medžiagos tebelaukiama. Iš redaktoriaus pareiškimų esą eilė labai gerų rašinių ir studijų, kurių būtų nusikaltimas nepaskelbti. Visi nariai ,kurie dar nepristatė savo medžiagos leidiniui, prašomi paskubėti.

GEELONG

KVIETIMAS Į KONCERTĄ

Geelongo latvių choro vadovė Mrs. A .Raiškums kviečia Geelongo lietuvius, ypač choristus, į latvių ruošiamą dainų koncertą, įvykstantį rugsėjo 4 d. 7 val. vak. Centenery Hall Cox Rd., Norlane.

Koncerte dalyvauja Ballarat'o ir Geelongo mišrūs chorai ir Melbourno moterų choras "Kokle". Po koncerto balius su šokiais. Įėjimas 12 šil.

Pagal latvių tradicijas dalyviai gėrimus ir užkandas atsineša patys.

Pranešimai

NAUJAS VALDYBOS P-KO ADRESAS

Melbourno apylinkės Valdybos pirmininkas p. A.E. Liubinas su šeima persikėlė į kitą vietą. Jo naujas adresas: 25 Prospect St., Pascoe Vale, W.8. Tel. 354028.

VANDENS SUVARŽYMAS SYDNEJUJE

Nuo rugpiūčio 27 d. Sydnejuje įvedama vandens kontrolė bijantis, kad tebetrunkant sausrai miestas nepritruktų vandens.

Griežtai draudžiama:

a) naudoti automatinius laistytuvus viešuose ar privačiuose soduose bei daržuose;

b) naudojant žarną plauti auto mašinas;

c) laistyti gatves.

Spėjama, kad sausra gali užtrukti dar ilgiau. Nebus draudžiama laistyti daržus ar vejas kibiru. Namų apyvokos reikalams vanduo tuo tarpu nenormuojamas.

PRANEŠIMAS

"Džiūgo" Tuntas Melbourne rugsėjo 11 d. 4 val. p.p. Karmelitų salėje ruošia tunto penkiolikos metų gyvavimo ir veiklos minėjimą — sueigą.

Maloniai kviečiame Melbourne gyvenančius skautininkus, vyresniuosius skautus, kada nors Melbourne ar kitur skautavusius, skautų bičiulius, rėmėjus ir visą skaitlingą Melbourno liet. visuomenę į šį minėjimą atvykti.

Tunto skautai minėjime dalyvauja informuoti.

"Džiūgo" Tunto Tuntininkas

PADĖKA

Sydnejaus Lietuvių Klubo Valdyba nuoširdžiai dėkoja klubo nariams, gyvai supratusiems reikalo svarbumą ir sutikusiems paskolinti Klubo naujų patalpų statybai grynais pinigais ir pasižadėjimais:

Pasižadėjusiems skolinti po £200: S. Narušiui, M.J. Vaškevičiams, V. Simniškiui, M. Petroniui; po £150: F. Subačiui, V. Dantai, P. Aleknai; po £110: A. Žiliui; po £100: J. Dočkui, M. Apiniui, A. Statkui, E.A. Kapočiams, K. Sturaičiui, Vyt. Patašiui, P. Mikalauskui, V. Šablevičiui, J. Abromui, J. Kolevui, A. Bernotui, K. Daniškevičiui, V. Jarui, J. Statkui, N. Žygienei, A. Jasaičiui, Vl. Patašiui, E. Kolakauskui, J. Karitonui, K. Butkui, V. Juodsnukaičiui, Alf. Stravinskui, A. Kutkai, Br. Pivoriūnui, F. Januškevičiui, K. Vinciūnui. po £50: M Apinienei, K. Eirošiui, H. Meiliūnui.

Klubo Valdyba kviečia visus narius pasekti aukščiau minėtųjų pavyzdžiu, kad galėtų galimai greičiau pradėti Klubo patalpų statybos darbus.

Paskoloms pasižadėjimai priimami kiekvieną sekmadienį Klubo patalpose 39 Church St., Lidcombe, tel. 649 8879. Visiems iki šiol aukojusiems ir pasižadėjusiems aukoti ar skolinti Klubo patalpų statybai, nuoširdžiai dėkojame.

Sydney Liet. Klubo Valdyba

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Sydnejuje jau seniai prigijo posakis — kur V. Stašionis, ten auto nelaimė. Bet canberiškiai turbūt to nežinojo. Antai, vykstant aną savaitgalį į snieguotus kalnus kanberiškiai A. ir R. Miniotai drauge su svečiu iš Sydney V. Stašioniu su visa mašina nuslydo nuo kelio ir kulverčiais nuriedėjo į pakriaušę. Abu vyrai mažai nukentėjo, bet ponia Aina nuvežta į ligoninę ir turės pagulėti, kol nugaros kauliukai susigulės savo vietose.

★

Newcastle liet. choro jubiliejiniame koncerte sydnejiškė L. Meiliūnaitė chorvedį S. Žuką apdovanojo gėlių puokštę, už ką S. Žukas ją karštai pabučiavo. Jeigu S. Žukas ir savo choristes taip retkarčiais pabučiuoja, tad visai nenuostabu, kad jos taip gražiai dainuoja!

★

Jeigu lietuvių parengimuose nuolat ir nuolat dalyvauja Newcastle miesto "bosai", tai aiškiai nuopelnas yra ponios Žukienės, kuri būdama šio krašto dukra kartais daugiau rūpinasi lietuviškais reikalais, negu mes patys.

★

Beveik kiekviename liet. parengime dalyvauja ir Newcastle burmistras atsivesdamas ir savo pavaduotoją, kuris atvykdamas atsineša ir storą plieninį kriukį "just in case...", jeigu kartais reikėtų savo pavaldinius sudrausti...

★

Nuotoliams trumpėjant (greičio atžvilgiu) pasaulyje jaučiamas drauge ir tautų lydymasis, bet tik ne pas mus. Antai, išgirdau vieną dzūką šūkaujant: užtenka mums su tais lietuviais! Sudarykime dzūkų bendruomenę ir tada pažiūrėsime!

★

Ilgametė ir prityrusi tautinių šokių sokėja Irena Pečiulytė drauge su L. Kučinskaite rugpiūčio 6 dieną išvyko į Brisbanę, kur numato apsistoti ilgesniam laikui.

★

Elizabeth miesto naujojo teatro atidarymo proga rugpiūčio 28 d., ruošiamas tarptautinis koncertas, kurio programoje dalyvauja choras Lituania vad. V. Šimkaus ir tautinių šokių grupė, vad. B. Lapšienės. Koncerto pradžia 7.30 v.v. Teatro vadovybės teigimu, naujasis miesto teatras yra vienas iš puikiausių visoje Australijoje ir talpina 1500 žiūrovų

★

Adelaidės Liet. Namų perstatymo darbai jau pradėti. Aukos namų praplėtimui seniai jau buvo renkamos, dabar prasidėjo darbai ir talkos.

★

Patalpų praplėtimą pereitą savaitę pradėjo ir Canberros Liet. Klubas. Jau išgriauta viena siena ir numatomas statyti gana erdvus priestatas.

★

Stebiuosi, kaip šio laikraščio skaitytojai ir bendrai bendruomenės nariai nereaguoja į mums svarbius lietuviškus reikalus. Antai, skaičiau, kad skaitytojai buvo raginami atsiliepti į laikraščio vedamajame siūlomą steigti Australijos Liet. Fondą, iškilo abejonės net skundai ir kitokiais reikalais, bet iki šiolei laikraštyje tais ar panašiais klausimais nepastebėjau jokio skaitytojo pasisakymo. Negi mūsų skaitytojai bijosi atvirai pasisakyti, o gal jiems tokie dalykai visai nerūpi?

★

Liepos mėn. 31 d. Geelonge įvyko "Šatrijos" Skautų Tuntui paremti balius.

Ku-ka

VISUR VISAIP

AMERIKOS ASTRONAUTAI

Rugpiūčio 22 d. Amerika paleido į erdves du savo astronautus aštuonių dienų kelionei po erdves. Pradžioje erdvėlaivyje pasireiškė kaikurie technikiniai trūkumai, bet vėliau jie susinormavo ir astronautai skraido atlikdami savo uždavinius.

VAK. VOKIETIJOS KARINĖS BAZĖS

Pirmosios Vak. Vokietijos karinės bazės užsienyje neseniai įrengtos Portugalijoje. Šalia to, savo karinius sandėlius Vokietija turi ir kituose kraštuose.

— ★ —

Sovietų S-gos Dailės akademija už geriausius 1964 m. dailės kūrinius paskyrė akademijos aukso ir sidabro medalius. Sidabro medalis paskirtas vilniečiui dailininkui S. Rozinui. Jis gavo medalį už estampų ciklą "Lietuvos partizanai". Medaliu neapdovanotas nė vienas lietuvis dailininkas.

(E)

NAUJAS "NEWS DIGEST — INTERNATIONAL" NUMERIS

Jau atspausdintas šių metų "N. D. — I." trečiasis numeris ir netrukus pasieks skaitytojus.

Šiame numery daug įdomios ir aktualios medžiagos antikomunistinėje kovoje, ypač pabrėžiama komunistinės veiklos taktika. Iš lietuvių šiame numery rašo J. P. Kedys, J. Baltrušaitis, M. E. Bučinskas, J. Aras ir kt.

Įdomios aktualijos iš Australijos gyvenimo.

Žurnalas gaunamas pas platintojus ir administracijoje — 136 Pendle Way, Pendle Hill, N. S. W. Numerio kaina 3 šil.

ALB BANKSTOWNO APYLINKĖS VALDYBA

drauge su

APYLINKĖS KULTŪROS TARYBA

RUGSĖJO 11 D. (ŠEŠTADIENĮ) RUOŠIA

TAUTOS ŠVENTĖS

MINĖJIMĄ — VAKARĄ

Programoje: 1) oficialioji ir meninė dalis; 2) šokiai.

Pradžia punktualiai7 val. vak.

Gros kontinentalinis orkestras. Bufetas su šiltais ir šaltais užkandžiais.

Įėjimas: suaugusiems 10 šil., jaunimui 5 šil.

Pelnas skiriamas Jaunimo Kongreso Fondui

Skautai Melbourne

PIRMOSIOS PAGALBOS KURSAI

Neseniai Melbourno lietuvių skautų "Džiūgo" Tuntas buvo surengęs dviejų savaičių Pirmosios Pagalbos kursus, kuriems vadovavo paskutinio kurso medicinos studentas skautas vytis Karolis Kazlauskas ir gailestingoji sesuo Sabina Naujokaitytė. Šiems kursams buvo nustatyta gana plati programa, nes buvo norima ne tik paruošti skautus ir skautes pirmosios pagalbos specialybės ženklui, bet ir paruošti "Bebrų" skiltį numatytoms Melbourno districto skautų pirmosios pagalbos varžyboms. Buvo mokinama, kaip apriši žaizdas, kaip tvarstyti lūžimus, kaip elgtis su asmeniu, gavusiu saulės smūgį arba elektrifikuotą aukšto įtempimo elektros srove, supažindinta su bendra žmogaus anatomija ir fiziologine veikla. Buvo išaiškinta kraujo apytaka organizme ir kaip sulaikyti kraują perpiovus arteriją. Šiuose kursuose "Džiūgo Tuntas įsigijo naujų specialistų, kurie galės suteikti pirmąją pagalbą nelaimingu atveju ir galės instruktuoti jaunesnius skautus. Tunto padėka priklauso abiems kursų vadovams ir visiems skautams, aktyviai lankiusiems paskaitas ir sėkmingai užbaigiusius patikrinimus.

Elbe

GRAŽUS MELBOURNO SKAUTŲ PASIRODYMAS

Rugpiūčio 14 d. Carltone — Melbourno priemiestyje įvyko Melbourno skautų Tuntų Pirmosios Pagalbos varžybos, į kurias kiekvienas Melbourno Tuntas turėjo teisės išstatyti rinktinę skiltį. Kaip lietuvių Džiūgo tuntas taip ir kiti Melbourno tuntai aršiai ruošėsi šioms varžyboms. Gerą pusvalandį prieš varžybų pradžią arti nenaudojamos geležinkelio linijos sugūžėjo nemažas skaičius skautų ir grupelėmis susirinkę į skiltis dar bandė lyginti medicinines žinias. Pasirodo, kad šiose varžybose buvo svarbu ne tik mokėti suteikti pirmąją pagalbą, bet svarbiausia buvo mokėti skilties sudėtyje organizuoti pirmąją pagalbą, todėl didelė atsakomybė gulė ant skiltininko pečių, nes jis turėjo mokėti tinkamai panaudoti savo skilties skautus nurodant kiekvienam atskirą darbą, kad trumpiausiu laiku būtų tinkamai suteikta pirmoji pagalba. Lietuviai į šias varžybas išstatė "Bebrų" skiltį kuriai vadovavo skiltininkas Gabrielius Žemkalnis. Pats skiltininkas ir jo skautai — Jonas Šemeta, Edvardas Kybartas, Algis Vingrys ir Andrius Baltrūnas pilni pasitikėjimo išeina į pirmąjį uždavinį, kur tikrinamos jų žinios bintų naudojime. Sunkiausiai sekasi galvos aprišimuose, kur tenka naudoti trikampinius bandažus. Atrodo, čia mūsų skautai surinko mažiausiai taškų, kas žymiai atsiliepė visai varžybų eigai.

Toliau mūsų "bebrai" siunčiami suteikti pagalbą apdegusiems gaisre, kur gerai nugrimuoti pacientai guli apdegusiomis šlaunimis, blauzdomis ir nusvilintomis rankomis. Toliau pagalba gyvatės įkąstam, nors ilgokai ieškota įkandimo vietos. Labai gerai pasirodė mūsų "bebrai", kur mašina buvo įvažiavusi į elektros stulpą ir elektros laidai buvo pritrenkę keleivius. Įdomus punktas buvo prie geležinkelio pervažos, kur traukinys buvo sudaužęs automobilį ir keleiviai išbarstyti ant geležinkelio linijos. Čia teko mūsų skautams iš nieko padaryti neštuvus, subandažuoti ir sutvarstyti nukentėjusius. Čia mūsiškiai prarado marškinius ir kaklaraiščius, nes viską teko panaudoti neštuvų gaminimui. Vienas iš įdomiausių punktų buvo, kur du automobiliai susidurė ir vieno automobilio keleiviai mašinoje užblokuoti. Čia teko ne tik suteikti pirmąją pagalbą, bet ir paruošti raportą policijai.

Šiose varžybose iš viso buvo 11 punktų. Kiekvienam jų vadovavo vyresnieji skautai. Du punktai buvo patikėti lietuviams skautams, kur skautai vyčiai Karolis Kazlauskas, Zigmas Lynikas, Leonas Baltrūnas ir sesė v. sk. Rūta Žiedaitė gerai atliko savo pareigas. Pirmą kartą į tokias varžybas "pacientais" pakviestos ir sesės skautės, kur iš lietuvaičių sunkiai buvo "sužalota" sesė Saženytė.

Varžybų pabaigoje, sudėjus visų punktų įvertinimo taškus, paaiškėjo, kad geriausiai pasirodė australų II-sis Carltono tuntas, surinkęs 228 taškus, II-ji vieta atiteko IV-tam Melb. tuntui 215 tšk ir III-ji vieta mūsų "Džiūgo" tuntui — 198 taškai.

Iš penkiolikos tuntų mūsų laimėta III-čia vieta yra didelis lietuvių skautų atsiekimas.

Gautame laiške iš Melbourno apylinkės skautų Sąjungos reiškiamas pasitenkinimas ne tik atsiekta trečia vieta, bet ir gražiu lietuvių pasirodymu ir gera dalyvių organizacija.

Varžybos užbaigtos bendru paradu, kur išvardinti laimėtojai ir pasidžiaugta dalyvių geru pasiruošimu.

Elbe

Ar jau užsisakei Mūsų Pastogę?

Tūkstančiai vokiškų, rusiškų, akordeono ir šokių plokštelių papigintai rugsėjo mėnesio išpardavime. Kreiptis

CARINIA RECORD BAR

18 RAWSON PLACE, SYDNEY

Atminkite: papiginimai tik rugsėjo mėnesy.

Kiek linksmiau

Draugas Chruščiovas, grįžęs iš Amerikos pastebėjo, kad jo populiarumas sovietų piliečių tarpe nesąs ypatingai geras. Jis nutarė tą reikalą pataisyti. Jo nuomone geriausia būtų "patraukti Dievą į savo pusę". Tuo reikalu jis parašė laiškus Popiežiui, Anglijos Primui Canterbury Arkivyskupui ir Vyriausiajam Rabinui Izraelyje. Laiškai buvo vienodo turinio — Chruščiovas grąžinsiąs Dievą į Rusiją jei "Tikybos Vadas" rašte įrodys, kad Adomas ir Ieva yra rusai.

Pirma atėjo Popiežiaus laiškas. Popiežius parašė, kad jis labai džiaugiasi tąja idėja tik, deja, jis neranda nė vieno istorinio fakto, kuris paremtų Adomo ir Ievos rusišką kilmę.

Kiek vėliau atėjo laiškas iš Anglijos. Arkivyskupas sveikina Sovietų vadą ir pareiškia, kad jis neranda nė vieno istorinio fakto, kuris prieštarautų Adomo ir Ievos rusiškumui.

Vėliausia atėjo laiškas iš Izraelio. Vyriausiasis Rabinas sveikina didįjį Sovietų vadą ir džiaugiasi jo genialiu atradimu, kad Adomas ir Ieva yra rusai.

Tam faktui paremti tenka tik pažiūrėti į Senąjį Testamentą. Ten parašyta, kad Adomas ir Ieva turėjo tik fygos lapą apsirengti, tik vieną obuolį abiem valgyti, buvo gundomi žalčio klaidinančia propaganda ir jiem buvo iš aukščiau pasakyta, kad jie gyvena rojuje!"

SVEČIŲ DIENA UNIVERSITETE

Lietuviai studentai šiais metais gražiai pasirodė Melbourno Universitete svečių dienoje. Melbourno Skyriaus pirm. Kęsminas su savo žmona Audrone suorganizavo labai skoningą lietuvių tautodailės parodėlę, kuria pasigrožėjo gausūs lankytojai. A. Šimkaus vadovaujama Tautinių Šokių Grupė pašoko keletą mūsų būdingesnių šokių ir tuo mūsų akademinis jaunimas gražiai reprezentavo lietuvių tautą. Garbė ir didis įvertinimas mūsų akademiniam jaunimui!

(k)

PIRMAUJANČIOS ORGANIZACIJOS SYDNEJUJE

Ypatinga veikla Sydnejuje pasižymi šios organizacijos (pirmumas pagal išvystytą aktyvumą): Miškininkų Draugija, Medžiotojų ir Žuklautojų Draugija, dailininkų Sąjunga "Aitvaras" ir Sydnejaus Filisterių Būrelis. Reikia tikėtis, kad šios organizacijos už ypatingą veiklą lietuvybės išlaikymo srityje Lietuvių Dienų metu bus tinkamai atžymėtos.

— ★ —

Rytų Vokietijoje pasirodė į vokiečių kalbą išversta Just. Marcinkevičiaus "Pušis, kuri juokėsi".

(E)

Netekus vyro, tėvelio ir uošvio

VACLOVO JANKAUS,

našlei B. Jankuvienei, V. Bindokui su šeima reiškiame gilią užuojautą.

Geelongo Sporto Klubo "Vyties" Valdyba

Printed by Mintis Pty. Ltd., 417 Burwood Rd., Belmore, Sydney, tel. 75 7094, for the Publisher: Australian-Lithuanian Community, P.O. Box 4558 , G.P.O., Sydney. N.S.W.

Spaudos Baliaus

KUKUTIS

Išleistas Spaudos Baliaus proga šiais santarybiniais 1965 metais.
Redagavo Ku-kos Posūnis. Nežinia, ar periodinis.

VEDAMASIS

"Vedamasis" yra daugiaprasmis žodis, kilęs nuo žodžio "vesti". Iš čia padarytas daiktavardis "vedamasis" reiškia tą kuris yra vedamas. Taip ir šiuo vedamuoju supraskite, kad jis veda jus į... Spaudos Balių.

Gal to vedamojo jau ir nereikėtų, nes jūs vistiek esate baliuje, bet pakalbėti apie kitus vedamuoslus čia kaip tik proga. Sakysim, dabar Lietuvoje lietuviai vedami į komunistinį rojų per sibiro skaistyklą, meninkai vedami į nemirtingą šlovę per kritikų plakyklą, moterys vedamos į šeimyninę laimę per vestuvinę puotą o gyvuliai vedami į stalo garbę per skerdyklą.

Svečių į spaudos Balių niekas neveda, o jie sukviečiami. Tik peržengus kontrolės slenkstį juos prie stalų s u v e d ž i o j a Kazokas, o iš Baliaus namo išvedžioja ištikimos ir šviesaus proto žmonos.

Baliaus metu vedamųjų rolėje pabuvo visos baliaus damos, nes jos buvo vedamos šokiams.

Ir po baliaus vedamasis nedingsta: redaktorius ir toliau veda Mūsų Pastogę ant savo pasaitėlio baliaus metu kilusios pagundos priveda prie vedybų, Krašto Valdyba ir toliau ves bendruomenę į vienybę, o R.Cibo(jnr.) komitetas nuves Australijos lietuvių jaunimą į Pasaulio Jaunalietuvių Kongresą, p. Baužienė visus ilgainiui suves į Senelių Namus.

Yra sėkmingų vedamųjų ir nelaimingų. Antai V. Simniškis suvedė Liet. Klubą į garažą, Vyt. šliogeris nuvedė jauną žmoną į degantį viešbutį. Kiti kalba, kad prez. Johnson veda pasaulį į plutokratiją, o Kosyginas į demokratiją, bet mes tuo netikime . Tokie mat vedamieji ir vedantieji. Skirtumas tarp abiejų tik toks, kad vienas duodasi, kitas nesiduoda. Ir po Spaudos Baliaus matysime, kas duodasi vedamas , o kas verčiamas.

Spurgas

Laisvinimo Politikoje

Rašo ne Radzevičius

Nekalbėsim apie aukštąją politiką, kad neišsemtume temų Vl. Radzevičiui. Geriau pakalbėkime apie vidaus reikaliukus Derindamiesi prie kosmopolitinių nuotaikų savo bendruomenėje pasiekėm gal aukščiausią gyvenimo štandartą, ką liudija ir šis spaudos Balius. Tiesa, kasdien taip negyvename, bet pasirodyt prieš kitus sugebame. šias mūsų gerąsias savybes pilnai paliudija ir užsienio svečių pasisakymai. Kitaip sakant, reprezentuotis galime ir mokame. Ypač mums svarbu, kad svečias būtų užganėdintas, o mes nuo to nenubiednėsim. Ryškiausias mūsų vaišingumo pavyzdys ne vien tik šiame Baliuje, bet tas, kurį mes parodėme Liet. Pokerio Lygos specialiam pasiuntiniui užjūrio broliui Leonui Butkui. Patikrinęs ir įsitikinęs, kad Australijos Liet. Ben-je Pokerio sekcija palyginus su kitomis Lietuvybės

(Nukelta į psl. 2)

SVEIKINIMAS SPAUDOS BALIUI

Spaudos Baliui vykstant pačiame įkarštyje gauta kosmograma iš Amerikos astronautų, ką tik praskridusių virš Auburno. Pastebėję lietuvius besilinksminant pasiuntė tokio turinio kosmogramą:

"Ilgiausių metų Mūsų Pastogei — stop — smagiausio vakaro — stop — jūsų baliuje — stop — mums gera čia skraidyti — stop — bet baliaus jums pavydim — stop — stop — sto — st sss —

SPAUDOS BALIAUS TĖVAS?

Svečias melburniškis Antanas Krausas jau prieš dvi savaites atvyko į Spaudos balių. Už jo tokį pasiaukojimą liet. kultūrai yra balsų jį paskelbti Spaudos Baliaus Tėvu. Kas už tai?

Laisvinimo...

(Atkelta iš psl. 1)

Išlaikymo ir Tautos Laisvinimo Tarnybomis veikia pasigėrėtinai, jis išvyko patenkintas savo misija, nes juk visi žinome, kad Australijos lietuviai savo svečių neišleidžia tuščiomis rankomis.

—★—

Koegzistencijos klausimas pas mus pastatytas gana aukštai. Jau pereitų metų Melbourno suvažiavime pasirašytoji kompetencijų ribų sutartis aiškiai liudija mūsų visų gerą valią ir ilgesį dorai ir krikščionškai sugyventi (priimant dėsnį, kad visi esame vieno Tėvo vaikai). Jeigu pagyvenę dar penkiolika metų įrodysime, kad galime be priekaištų koegzistuoti, tai gal tada bus galima pasvajoti apie naują-tarpusavio bendradarbiavimo sutartį. Kitaip sakant, pasauliui(ir, aišku pirmoj eilėj sau!) būsim įrodę, kad šiam žingsniui jau esame pilnai kultūriškai pribrendę. Juk ir VLIKas įrodinėja, kad lietuvių tauta laisvam ir nepriklausomam gyvenimui esanti pilnai pribrendusi!

Gal didžiausia bendruomenėje rakštis yra jaunimo klausimas: ar taip imsi, ar kitaip, niekad vis neįtiksi. Pernai sugadino mūsų jaunimą Amerikos krepšininkai. Jiems išvykus vos neužsidarė skautų, ateitininkų ir sporto organizacijos, lygiai pavojuje buvo atsidūrus ir visa Australijos Liet. B-nė, nes visi nieko kito nenorėjo, kaip tik būti krepšininkais! Kiek šalto vandens tam įkarščiui užpylė vienas blaivesnio proto mūsų veteranas, išdrįsęs vienas išeiti prieš visus su šūkiu- "mėtydamas pilkėlą į skylėlą Lietuvos neatvaduosi".

Šiais metais vėl nauja ekstrėma-Jaunimo Kongresas, kuris net ir Krašto Valdybos pirmininką pastumėjo į jaunimo gretų priekį (su viltimi būti deleguotam ir atstovauti Kongrese Australijos Liet. jaunimą!). Bet čia užbėgo už akių Kongreso Komiteto pirmininkas, sakydamas - seniai mūsų neįsileidžia į valdžią, mes jų neleisime į Kongresą. Atrodo, Komitetas kietas ir savo liniją praves, tik vargšai studentai kiek skaitosi su vyresniaisiais. Antai, skaitėme Studentų Žodžio vedamajame — jūs, vyresnieji, tik padėkite, įsodinkite mus į laivą nepamiršdami kelionei pritepti sumuštinių, o mes Kongrese mokėsime jus reprezentuoti!

Bendrai kalbant, šiandie bendruomenėje jaunimas yra kaip altorius: visi jaunimą garbina, visi jam nori padėti, visi nori būti jauni (būti jaunu dabar yra tarsi koks nuopelnas!), išskyrus patį jaunimą, kuris pavydi seniam užimamų vadovaujančių pozicijų ir tik ilgisi tos valandos, kada seniai pradės su jais skaitytis kaip su sau lygiais!

Trečia mūs balinių apmąstymų sritis yra lietuvių namai. Ši problema bus išspręsta dar po 15 metų, kada, kaip minėta, bus pereita iš koegzistencijos į bendradarbiavimą. Koegzistencinėje epochoje kiekviena grupė stato savo namus rinkdama aukas priešingos grupės ribose vadovaujantis principu — geriau alinti kitus, negu savuosius. J.V.Žilėno Mūsų Pastogėje paskelbtos keturios evangelijos apie aukas ai-

(Nukelta į psl. 4)

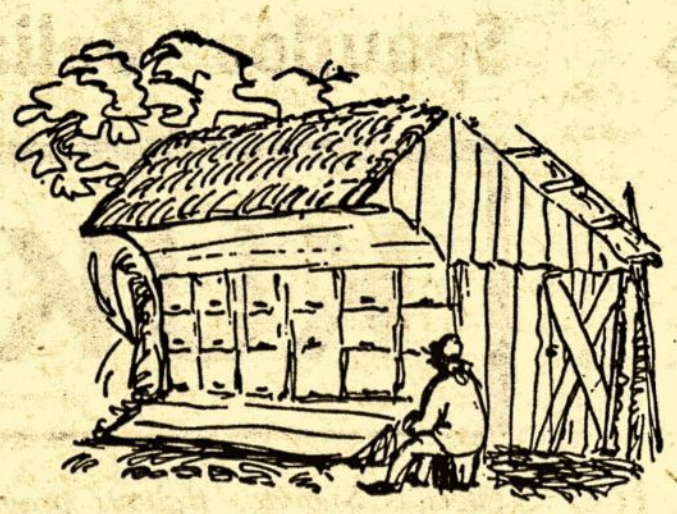

Sydney Senelių Namai
Projektas Senelio ir Bobutės

Neskriausk savo artimo jį apiplėšdamas, neskriausk savos spaudos už ją neatsilygindamas!

Baliniai linkėjimai

Krašto Valdybai — budėti, kad veikloje nenukonkuruotų Jaunimo Kongreso Komitetas.

Sydney Liet. Klubui — nariams lengviau bus pasirašyti paskolų pasižadėjimus, jeigu prie turimo garažo bus pakabinta iškaba "remontuojame narių sveikatą ir mašinas".

Ku-Kai — praplėsti "Mūsų Pastogėje" savo skyrelį "Kiek aš sužinojau" paskutiniame puslapy, o pirmame puslapy vietoj vedamųjų atidaryti naują skyrių "Ko aš nesužinojau!" Gal tada Mūsų Pastogė nebus skaitoma iš antro galo.

Plunksnos Klubui — savo dešimtmečio veiklos jubiliejinį leidinį sujungti su dvidešimtmečio jubiliejum — pigiau kainuos.

J.P. Kedžiui — "Sustok, skaityk ir niekad neužmiršk".

S. Narušiui — vartoti "Silvikrin" tepalą, kuris garantuos išvyką į Jaunimo Kongresą!

AKADEMINIS LOPAS

Daug sužinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

AR MES GLUŠI?

(Tęsinys iš pr. "St. Ž." numerio — ta pačia tema.)

Kur tik nenueini, vis tie seniai mini tą jaunimą — lyg mes jiems priklausytumėm.

Ko jie nuo mūsų nori? Kad lankytumėm jų susirinkimus, minėjimus? O ką jie mums duoda — saldainių?

Jie tik nori, kad mes kvėpuotumėm jų prabočių dvasia. Ar jie mano, kad mes gluši? Mums ne dvasios galvoj, o saldainiai. Mes norim saldainių!

A.B. Cinka

Naras

KONGRESO HIMNAS

Į Kongresą, į Kongresą visi kas tik gali,
Nežiūrint į skaičių lėšų ir aukų!
Čikagon, Čikagon, Į mistišką šalį,
Ten prie Dėdės Samo turtų užburtų!

Jaunime, skubėkim, nelaukim to laiko,
Kai kas išmintingas patarti pradės,
Tada atsikvėpsim, kada jau Čikagoj
Senimo pamokslų klausyt nereikės.

Į UNO, į UNO visi nužygiuosim,
Pasauliui praversim akis užmerktas,
O broliai ir sesės, naktim uliavosim,
Už marių palikę tėtes ir mamas!

— Dar stiklelį, kolega, Tautos labui...

1965, Spaudos Balius

AKADEMINIAI UŽSIĖMIMAI

Sveiki ir vėl sulaukę "Akademinio Lopo", mieli kolegos!

★

Smagų vakarą suruošė tie Pabaltiečiai. Ar ne? Lietuviams, šiais metais, teko garbė tik programos pasiklausyti. (Ar negarbingiau sėdėt, kaip ponui ir žiūrėt, kaip kiti kvailiai atrodo ant scenos?). Sultingai vaidino. Dar ir šiandieną atmenu "Brownfinger".

★

Sekantis užsiėmimas ruošiamas žydų (salėj). Jis dar ruošiamas.

★

Vengrų skyrius jau devintą kartą kviečia lietuvius išmėginti jų baltasias rožytes per jų pažinčių atnaujinimo vakarą. Nežinia ar lietuviai laukia pakol 10-tasis pakvietimas sutaps su decimaline sistema ar kad tos rožytės trupučiuką spalvos įgautų...

Riklys

AKADEMINIS...

(Atkleta iš psl. 3)

RUOŠIAMASI SUVAŽIAVIMUI

Metiniam suvažiavimui artėjant, visi studentaujančių skyriai staiga sukruto stropiai jam ruoštis.

Smarkiausiai ruošiamasi, kad įgavus formą naktibaldiniam užsiėmimam. Adelaidės, Melbourno ir Sydnėjaus skyriai savaitgalius aukoja įvairiausiems naktibaldiniems pratimams: susipažinimo (artimesnio, glaudesnio ir geresnio pobūdžio), suartėjimo ir bendradarbiavimo vakarams. O ką kalbėti apie Brisbano, Canberros, Hobarto ir Pertho skyrius...

Žodžiu, netrukus pamatysim kas geriausiai savo namų darbą padarė.

D.

Jaunimo K-to pirmininkas jau pakeliui į Kongresą!

BALIAUS ŽODYNĖLIS

Balius — Bendras Australijos Lietuvių Informacinis Uždaras Susivienijimas.

Politika — jei už Mūsų Pastoge — patriotiška, jei prieš — išdavikiška.

Loterija — Neįvardintų asmenų aukos sušelpti vieną laimėjusį nereikalingu daiktu.

Muzika — Samdytas trijukšmas palaikyti baliaus nuotaikai.

Twistas — senovės lietuvių šokis, vadinamas suktiniu.

Bufetas — vieša užkandinė namie prisivalgiusiems.

Meninė programa (ne vien tik baliuose) — proga ramiai prisnūsti.

Šokis — įstatymais nedraudžiamas aktas apkabinti sau nepriklausantį asmenį.

— ★ —

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškomos Sydnejuje dingusios organizacijos: Rožyčių Ak-tik tas, Bijūnėlių Sex tetos ir Linksmieji Broliai. Apie dingusius turimas žinias skubiai suteikti Algiui Plūkui.

LAISVINIMO

(Atkelta iš psl. 2)

škiai pasirodžiusios ne laiku: arba 15 metų pavėluotos, arba 15 metų peranksti. Bet vis tik šioje srityje veiklos progresas apčiuopiamas: Sydnejaus Liet. Klubas, pardavęs dviejų aukštų namus Redferne įsigijo patogioje vietoje garažo šedus (geriau negu Melbournas, kuris pardavęs nieko iki šiol neturi!).Bankstownas stato namus ant popieriaus: gražūs projektai, bet kažin, ar koegzistencijos eroje jie bus pastatyti. Pagal vedamą akciją pirmiau bus lietuvių aukomis pastatyta Sydney Opera House, ir tik iš likučių Sydney Liet. Klubas .Apie Adelaidę ir Canberą čia nekalbėsime: vieni mokėjo sau palenkti Ameriką ir Romą, kiti - Menzį.

Labai svarbi ir Australijos Liet. B-nės išeivių problema. Vieni visai atsisveikina, kiti tik laikinai, bet šiandie Australijos lietuvių visur užtiksi. Kalbant apie bendruomenės interesus šitoks išeivių judėjimas po pasaulį yra partizaniška veikla ir iš to naudos turi gal tik Mūsų Pastogė. Siūlosi mintis klausimą bendruomenei spręsti planingai: gal prie Krašto Valdybos, šalia Informacijos Talkos, Kultūros Tarybos ir Ekonominės Komisijos įsteigti dar vieną padalinį - Australijos Lietuvių Išeivių Misiją, kuri galėtų kontroliuoti visus išeivius ir iš anksto apspręsti jų užsieninę veiklą. Štai, sakysim, p.p.Nagiai netinkamai bendruomenę reprezentavo Romoje, nes ne tik kad nepareikalavo audiencijos pas popiežių, bet demonstratyviai nebuvo įleisti į šv. Petro Baziliką. Kiek geriau mus reprezentavo p.p.dantų gydytojos Gumeniukienė ir Kazokienė, nes jos prisistatė Lietuvos Diplomatijos šefui, nors apsilenkė su Pasaulio Liet. B-nės šefu! Kiti netgi pravažiuoja pro mums gyvybinius punktus lyg jų nebūtų matę. Siūlytųsi išvada: ar nereikėtų išvykstančius į užjūrius griežtai skryninguoti jau turėtu UNROS pavyzdžiu ir gal labiau pastūmėti į priekį tuos kurie gali papildyti bendruomenės iždą, sakysim Adelaidės pokerininkus, kurie net tokį ambasadorių L. Butkų nušukavo!

1965, Spaudos Balius

MIELAM BIČIULIUI
susituokus su
PANELE DRAUGE
vedybinės užuojautos reiškia
Jaunavedžių Būrelis

Kūrybos kertelė

Antanas Gustaitis

ADOMAS

O kad būčiau aš Adomas,
Tas Adomas buvęs,
Per Gomoras ir Sodomas
Būčiau nepražuvęs.

Rojaus pievoj nuogą kūną
Šakele vėduočiau
Ir, tegul kas nori būna
Šonkaulio neduočiau.

Be Ievos, tos užkerėtos,
Lai žalčiai grasina,-
Nors ir obuolio norėtųs,
Imčiau apelsiną.

Ir dabar upe tekėtų
Baltas gulbės pienas,
Ir be jokių etiketų
Gerčiau aš jį vienas.

Vienas lobių priskriovęs
Pilną rojaus klėtį,
Nežinočiau iš gerovės,
Kaip save mylėti.

Atsigulęs lapuos fygų,
Prirašyčiau spaudą,
Pridainuočiau šimtą knygų,
Ką vienam suskauda.

Man vienam pakiltų saulė,
Šviestų galvą pliką,
Sudaryčiau šiam pasauly
Vienas visą Vliką..

Meno kritikas: "Šios trys gracijos yra tikras šedevras, bet iš jų nė vienos nevesčiau!"

Gervazas Maukelė

TURTO VERGUI

Neslėpki savo plikės
Vistiek, jau niekam tikęs
Esi tu čia.

Senai jau išdardėjai
Iš žemės nuosavos.
Nėra galvoj idėjų,
Nė — Lietuvos...

Tau-alfa ir omega —
Uždirbti kuo riebiau.
O metai skrieja, bėga,
Kaskart skubiau.

Užmiršęs kraštą gimtą,
Užmiršęs, kas esi,
Lipdai prie šimto šimtą
Buities rūsy — — —

Į turtą įsikibęs,
Tik pinigui meldies.
O lietuvybei —
Nei peno nei širdies.

1965, Spaudos Balius

SKAITYKITE IR REMKITE VISAIS BŪDAIS MŪSŲ PASTOGĘ: NEBŪTŲ MŪSŲ PASTOGĖS, NEBŪTŲ IR SPAUDOS BALIAUS. TAI DVI LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO TVIRTOVĖS- MŪSŲ PASTOGĖ IR SPAUDOS BALIUS!

Iš Bendruomenės Parapijų

NEWCASTLE

Dirigentas S. Žukas šiandie gali drąsiai sakyti: "Niukastlis – tai aš!" Anksčiau dirigavo tik savo chorelį, o dabar būdamas pirmininku diriguoja ir visai kolonijai, o Koletė šypsosi. Gražus šeimos ir kolonijos sugyvenimas kietoje rankoje!

WOLLONGONG

Prieš keletą metų nuverstas apylinkės diktatorius Mataušas paskutiniu metu baisiai užsiėmęs: dienomis ir naktimis sapnuoja apie anuos gerus laikus, kai vienas valdė karalystę. Dabar žmona ir žolės kieme nupjauti neprikukina.

ADELAIDE

Nors Adelaidėje valdžių ir netrūksta, bet jas visas kietai savo raginėje rankoje laiko Raginis. Nors ir Raginis, bet turi vieną silpnybę - labai įsimylėjęs savo pavardės pirmąją raidę, tad ir savo ministeriais pasirenka tuos, kurių pavardės arba prasideda, arba bent turi raidę "R" :Riauba, Radzavičius, Rejsonas, Reivytis Renkė, Rudzenskas, Pusdešris, ir visi kiti nemažiau svarbūs asmenys.

PERTH

Perth kolonijoje visa lietuviška veikla yra savanorių rankoje. Gal dėl to ir mažai apie juos girdisi, kad savanoriams daugiau rūpi darbas, negu išpūstas pasigarsinimas.

LATROBE VALLEY

Keista, bet taip jau yra: jei čia nebūtų Monikos, kolonija neturėtų poeto, jeigu nebūtų poeto, nebūtų ir veiklaus seniūno, jeigu nebūtų seniūno, nebūtų ir soduose paskendusio Latrobe Valley (tuo ir pateisina seniūnas Sodaitis savo pavardę!).

Neapsirikit: visi, grįžtą iš Spaudos Baliaus, jaučiasi kaip astronautai...

SPAUDOS BALIAUS ORAKULAS

Kiekvienas mokėtų didelius pinigus už ateities praskleidimą. "Baliaus kukutis" šį vakarą duoda žiupsnelį konkrečių ir neginčijamų įvykių, kurie išsipildys dar prie mūsų gyvų galvų.

Mūsų Pastogė (ir kiti liet. laikraščiai) išmaldaus, kaip išmaldavusi.

Bendruomenės nariai niekados nesuaukos daugiau pingų, negu reikia.

Valdybų iždai ir toliau paliks alkstančiais tyrais.

Kultūrinis gyvenimas ir toliau bus grindžiamas šokių vakarais su bufetais (turtingais), reprezentuosimės lenciūgėliais ir oželiais.

Į bendruomenės susirinkimus lankysis tik valdybų nariai ir tai tik tie, kurie persisotinę valdžia.

Sydnejaus lietuvių namai bus tada pastatyti, kada galutinai asimiliuosis Bankstowno ir Sydnejaus lietuviai.

Lietuviškoji reprezentacija ateityje dar stipriau bazuosis ant gerųjų kaimynų geros valios ir pastangų.

Susidėjus aplinkybėms ateityje ne visiems gali žemėje užtekti oro ir vandens, tačiau viskas bus kaip iš pradžios taip ir visados — vaikai gims maži, karaliai bus pavydo simboliai, valdžios — nesantaikų šaltiniai, policija — nuskriaustųjų ir skriaudėjų priebėga, bankai — iliuzorinio gyvenimo realizavimas ir pinigas visų mūsų bosas ir budelis. Gi kada prasidės karas ir kada mes galėsime grįžti namo, šito, nors ir žinau, bet nesakysiu, nes daugelis iš mūsų bijo sugrįžimo namo lygiai kaip ir karo.

Guvus Vincė.

Pastaba: Šios pranašystės buvo paskelbtos prieš 11 metų "Jūsų Pastogėje"; jos tebetinka ir dabar.

1965, Spaudos Balius

IŠ BENDRUOMENĖS PARAPIJŲ

(Atkelta iš psl. 6)

MELBOURNE

Melbourne yra du veikėjai, kurie kolonijai priduoda gyvumo: Leonas Baltrūnas ir Napoleonas Butkūnas. Visa kita tėra tik dūmai be ugnies. Net ir A. Krausas žada pabėgti į Sydney, nes čia jis atranda platesnes dirvas spaudai platinti. Patirta, kad vietos Liet. Klubas vis dar neapsisprendžia, ar atpirkti seniau turėtus namus, ar dėtis su Lietuvių Brolija ir Klubą steigti Brolijos turimose patalpose. Lemiamą žodį turi B. Zabiela.

BRISBANE

Pagrindinis vietos kolonijos reprezentantas yra Klimelis. Jeigu jo nebūtų, tai niekas nežinotų, kad čia gyvena ir veikia lietuviai. Net ir Kaciūnas su savo štabu nebūtų įžiūrimas, nežiūrint, koks jis stambus.

HOBART

Hobarto parapiją pastoviai administruoja p. Kantvilas. Jis ir klebonas ir zakristijonas. Neįsivaizduojame, kuo virstų Tasmanijos kolonija, jeigu pats Kantvilas vieną dieną pasidarytų eiliniu bendruomenės piliečiu.

ALBURY

Albury lietuviai pasauliui reprezentuojasi per savo dukteris, per kurias ir palaikoma Australijos lietuvių bendruomenės vienybė. Alburiškės savo įtakoje laiko ne tik Melbourną ir Sydnejų, bet ir Vokietijos akademinį jaunimą. Tai gal vienintėlė mūsų kolonija, kuri vadovaujasi Kudirkos idėja — iš praeities semkimės stiprybės!

CANBRRA

Įsisteigus australų — lietuvių klubui vietos veikla pasidarė uždara: nesimato canberiškių nei spaudos baliuose, nei kur kitur. Matyt, jie vadovaujasi šeimininkių patikrintu dėsniu: uždarame puode bulvės greičiau iššunta!

CABRAMATTA

Ši kolonija pakibo tarp dangaus ir žemės: savo suverenumo atsisakė Sydney apyl. naudai, bet Krašto Valdyba neleidžia Jarui paleisti kabineto. Neapsisprendimas visados kelia kaimynų apetitus. Tikimasi greitu laiku invazijos iš Bankstowno ar Wollongongo.

GEELONG

Geelong pasidarė Australijos Liet. B-nėje svarbus tik po to , kai įsikūrė p. Ivaškevičiaus vištų ūkis. Kitaip šis miestelis ir nebūtų plačiau žinomas. Kad ten dar siautėja Dr. Skapinskas, gydąs ne asmenines, bet visuomenines ligas,kad visus savo zirzimu gąsdina širšė arba kad dirigentas Kymantas daugiau susirūpinęs tautiniais Lietuvių vyrų drabužiais, negu muzika, tas yra smulkmena. Bendruomenei ramstis kaip buvo taip ir palieka vištų ūkis.

BELMORE, N.S.W.

Kolonija vis tebegyvena "didžiųjų" priespaudoje, nors jau seniai įrodė savo subrendimą būti savarankiškai. Savo rankose turi ir spaudą, ir prezidentūrą su buv. prezidentu. Ligi pilnos nepriklausomybės trūksta tik "first lady", kurios tikisi sulaukti netolimoje ateityje.

PERCY STREET, BANKSTOWN

Vieta pažymėta velnio tuzinu. Čia subėga visos bendruomenės ir antibendruomenės siūlų galai. Patarimai duodami veltui visais veiklos klausimais. Patogi vieta dar ir tuo, kad čia galima lengvai ir dantų netekti.

PRINEŠIMAI

Sydnejuje galima dabar be baimės vaikščioti vakarais: Sydnejaus Lietuvių Klubo Valdyba ir Bankstowno Lietuvių Namų Taryba pasirašė nepuolimo sutartį iki sekančio susirinkimo!

SPAUDOS KOMENTARAI

Kažkoks Kikilis Bankstowno namus pavadino lūšnele. Užsirūstinęs viešpats Zakaras ryžtasi tą lūšnelę paversti rūmais, kuriais didžiuotųsi visas Bankstownas. Kukutis pasakytų: niekam pasaulyje aš nepavydžiu: nei Melburnui dūmų, nei Bankstownui rūmų".

— ★ —

Neseniai įvykęs Tarpžinybinis Kongresas Bankstowne nutarė vienu balsu steigti tėvų darželį su plačia lietuvybei išlaikyti programa. Lektoriais numatyti savaitgalio mokyklos studentai.

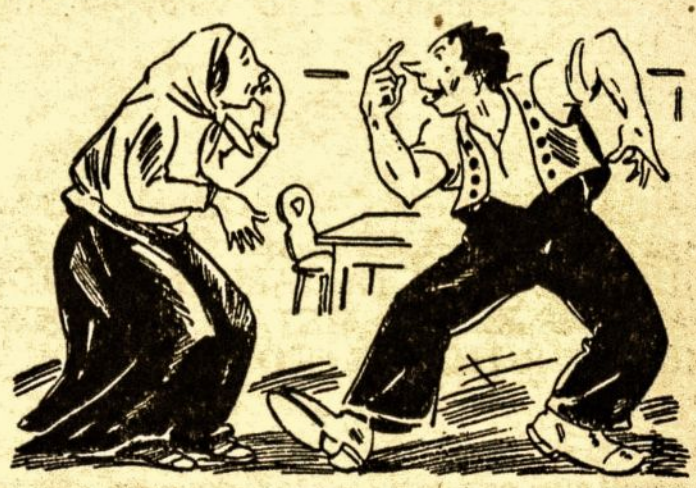

Bendruomenės medaus mėnesis:
Sidnis — Aš rengiu Tautos šventės minėjimą!
Bankstaunė — Aš rengiu...

KO AŠ NESUŽINOJAU!

Lygiai prieš savaitę Mascot aerodrome matyta išlipanti tik raniuosčiais prisidengusi jauna pora. Spėjama, kad tai buvo lietuviai...

★

Pasišventęs veikėjas A. Šimaitis pradėsiąs Sydnėjui statyti trečius namus Jei senimas gali dvejus turėti, kodėl jaunimas nei vienų?

★

Jaunimo Kongreso kalėdiniai atvirukai taip patikę p. Daudarienei, kad ji išpirkusi visus. Vienu šūviu kartu nušauta ir komiteto platinimo problema.

★

Kanberiškė Elzė Rataiskienė irgi važiavo į Spaudos Balių, bet atvažiavo ne tą savaitgalį. Teko kinu pasitenkinti.

★

Net "vienaakiai šalininkai" pripažins, kad Šviesos ir Studentų parengimai žengia su moderniškų gyvenimu. Šių metų Boheminis vakaras buvęs abstraktiškiausias iš visų: visi apie jį girdėjo, bet anei dūšia jo nematė!

★

Kam priklauso Sydney Liet. klubo garažas? Klubo pirmininkas jį pažadėjo sportininkams, o Kr. Valdyba skautams. Greičiausia šią painią problemą spręs Garbės Teismas. *Gaidukas*

VEIKLI DRAUGIJA

Cabramattos liet. moterų Draugija su p. Statkuviene priešakỳ nors ir neseniai įsisteigusi, yra pati veikliausia organizacija Sydnejuje: rengia spaudos balius, vaišina klubo narius ir uoliai atlieka visus kitus geruș darbelius. Teko nugirsti, kad Soc. Globos Moterų Draugija paskutiniame savo posėdyje nutarė už konkurenciją neįsileisti kabramatiškių į Senelių Namus!

MŪSŲ PASTOGĖS

SPAUDOS BALIUS

įvyksta 1965 m. rugpiūčio 28 d. Auburn Father J. O'Reilly Memorial Auditorium salėje.

Rengėjas — ALB Krašto Valdyba.

Salės dekoratorius — Algis Plūkas su padėjėjais A. Garoliu, Judita Kolakauskaite, Griškaityte, Makaru ir kitais.

Bufetas — p. Statkuvienės ir jos talkininkių.

Programoje: egzotiniai šokiai (atlieka dvi šokėjos 9 val.)

Madų paradas, organizuojamas p. I. Daudarienės.

Loterija. Išstatomi loterijai dailininkų E. Kubbos, V. Rato ir L. Urbono kūriniai. Loteriją praveda Krašto Valdybos narys Vyt. Skrinska.

Svečius gėrimais aprūpina Krašto Valdybos narys E. Kolakauskas ir V. Danta su padėjėjais.

Balius baigiamas 1 val. ryto.

★

VISI BALIAUS SVEČIAI MALONIAI PRAŠOMI PASIBAIGUS BALIUI SKIRSTYTIS KAIP GALINT TYLIAU. VISIEMS ATSILANKIUSIEMS TARIAME NUOŠIRDŲ AČIŪ IR IKI PASIMATYMO KITAIS METAIS SPAUDOS BALIUJE SYDNEY MIESTO ROTUŠĖJE (TOWN HALL)!

★

Gal ir nereikėtų priminti, kad kiekvienas džentelmenas po šokio savo partnerę pavaišins gaivinančiu šampanu "Šampano Bare".

PRINTED BY MINTIS PTY. LTD.,

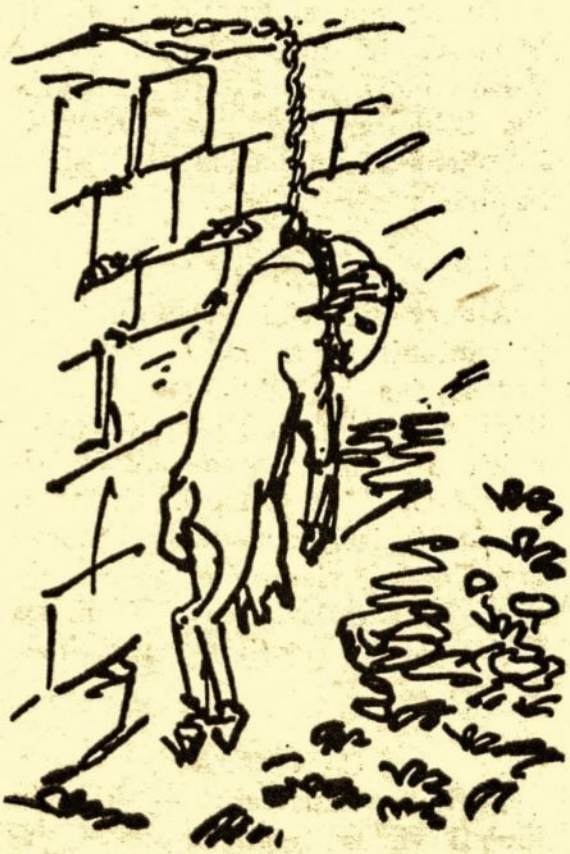

Simpatiška

Spaudos Baliaus pabaiga

1965, Spaudos Balius